

PATIRIAME NEMALONUMŲ TIK DĖL TO, KAD ESAME TIKINTIEJI —

rašė Brežnevui Adutiškio parapijos 18 tėvų ir motinų

“Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika” Nr. 4 registruoja įvykius atskirose vyskupijose. Iš Vilniaus arkivyskupijos plačiai sustoja ties Adutiškio parapijos tėvų skundu

1972.IV.20. Adutiškio parapijos tėvai kreipėsi į Sovietų Sąjungos KP CK generalinį sekretorių L. Brežnevą, Sovietų Sąjungos švietimo ministrą Furcevą ir Religijų reikalų tarybos pirmininką Kurojedovą su prašymu, kurį pasirašė 18 tėvų ir motinų!

Mes ir mūsų vaikai labai dažnai patiriame nemalonių tik dėl to, kad esame tikintieji.

1971 m. Adutiškio vidurinės m-lės vadovybė nušalino mūsų vaikus nuo altoriaus. Šiame pakelė didžiulį triukšmą, kad kai kurie vaikai, užlipę ant viškų, su visais giedoj. Paskutiniu metu sukėlė didžiulį triukšmą, kad mūsų vaikai apsielva baltais rūbeliais.

(Po tardymo — mirė):

Mūsų vaikų tardymai ir mūsų „perauklėjimas“ pareikalauja daug sveikatos iš mūsų ir mūsų vaikų. Net tragiškai baigiasi. Motina Aleksandra Stasiūnienė, gyv. Adutiškyje, buvo pašaukta į mokyklą, nes jos sūnus Julius eina į bažnyčią. Po pasikalbėjimo 1972.IV.7. mokykloje buvo taip suerzinta ir sujaudinta, kad greitu metu gavo priepuolį ir 1972.IV.9. mirė. Kaip ji baisiai atrodė, kai išėjo iš mokyklos, gali paliudyti Birutė Juknienė, gyv. Adutiškyje, kuri su ja kalbėjosi.

(Kodėl raudonas drabužis galimas, baltas — ne?):

Mokinė M. Skrickaitė, labai tyli, mandagi, gavo elgesio ketvertą. Motina pasiteiravo, už ką nusikaltimą sumažintas laipsnis. Gavo atsakymą: „Už elgesį gavo ketvertą, nes eina į bažnyčią.“

Norėdamos paprašyti, kad sudraustų tuos, kurie drumsčia mūsų ir mūsų vaikų ramybę, kišasi į mūsų sąžines, 1972.IV.13. kreipėmės į Švenčionių rajono švietimo skyrių. Jis mus painformavo, kad tikinčiųjų reikalus tvarko rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. Sauliūnas. Pavaduotojas mus numis nenorėjo kalbėtis, nežinint, kad pas jį buvome nuėjusios priėmimo dieną darbo metu. Drg. Sauliūnas mums sakė, kad iki aštuoniolikos metų vaikai neturi teisės dalyvauti bažnytinėse apeigose.

„Jei taip, tai kodėl vaikai dalyvauja visokiose vaikštytėse? Pvz. Gegužės pirmosios, Spalio šventės?“

„Jei vaikai negali apsilikti baltais rūbeliais, tai kodėl jiems išami raudoni kaklaryšiai?“

„Jei negalima vaikui prisiegti kryželio, kurį jis myli, tai kam segamos žvaigždės?“

Kodėl įrašo į spaliukus, pionierių ir komjaunuolių ir moko vaikus meluoti tėvams?

Kodėl bažnyčioje vaikams draudžiama ištarti: „Jėzau, aš tavę myliu“ ir mažiau draudžiama viešai keiktis ir kolytis?

(Tarybinė mokykla auklėti nesugeba):

Už vaikų išauklėjimą mes, tėvai, atsakingi prieš Dievą ir visuomenę. O gyvenimas įrodė, kad tarybinė mokykla gali vaikus išmokyti tik skaityti ir rašyti, o tinkamai išauklėti — kaip jie turi gyventi — nesugeba. Štai keletas faktų:

Prieš porą metų Adutiškio vidurinės m-lės mokinys Kazlauskas iš namų išėjo į mokyklą, bet į mokyklą nenuėjo, o pasikorė.

Buvęs Adutiškio vidurinės m-lės mokinys Jasiulis apsigovė ir muša savo motiną.

Buvęs mokinys Jukna už karėvio užpuolimą ir apilėšimą 1970 buvo viešai teisiamas.

Svirkių aštuonmetės m-lės mokinė Trečiokaitė 15-16 metų

amžiaus nuėjo „permakvoti“ pas apylinkės pirmininką daug senesnį už save.

„Taigi mokyklos daugiau dėmesio turėtų kreipti į vaikus, kurie vykdo amoralius ir kriminalinius prasikaltimus, o ne į mūsų, kurie nieko pikta nedaro.“

(Ko prašome?):

„Maloniai prašome duoti nurodymus atitinkamiems organams ir Adutiškio vidurinės m-lės vadovybei, kad mūsų vaikams niekas netrukdytų ir jie galėtų būti lygiateisiais mokyklos ir bažnyčios nariais;“

„kad galėtų be baimės eiti ir klausyti Bažnyčios pamokymų, kurie žmogui būtinai reikalingi kaip kasdieninė duona.“

„Mes norime, kad mūsų vaikai ne tik ateistų tiesas išgirstų, bet kad pažintų tikrąjį Dievą ir jo įsteigtą Bažnyčią.“

„Suprantama, kad A. Stasiūnienė be laiko mirė, gindama sa-

(Atsakymas į prašymą):

1972.VII.13. į apylinkę buvo išskviestas Adutiškio parapijos „dvidešimtukas“. Švenčionių rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas V. Sauliūnas jiems kalbėjo:

„Draugai, mes jus čia pakviėtėme, paaiškinti, kas galima tikintisiam...“

„Jums leista turėti vieną kunigą, vargonininką, zakristijoną ir varpininkę. Kunigą vikarą turėti negalima, nes maža kunigų.“

„Viską turi tvarkyti parapijos komitetas. Kunigas negali rinkti aukų, o tik kasininkas...“

„Draudžiama vaikams patarhauiti kunigui per mišias, dalyvauti procesijose, berti gėles; negalima vaikams drauge su kunigu sakyti: „Jėzau, aš Tave myliu“; negalima vaikams giedoti

ant viškų ir mokyti vaikus giesmių...“

„Paašikinkite kunigui, kas jam leistina: laikyti mišias, nuvažiuoti pas ligonį, palydėti mirusį iš bažnyčios. Tačiau kunigui neleistina palydėti mirusio iš namų, melstis tikinčiųjų namuose. Tegu įsako kunigas žmonėm, kad jie negiedotų, lydėdami numirėlį.“

„Negalima kunigui mokyti vaikų pirmajai komunikai, o tik egzaminuoti...“

V. Sauliūnas klausė parapijos vyrus:

„Kas jums leido pastatyti šventoriuje kryžių? Kas leido suremontuoti šventoriaus tvorą? Jūs nieko neatiklausėte.“

„Aš buvau pas jus nuvažiuavęs“, kalbėjo bažnytinio komiteto narys Bičelis, „prašiau plytų ir cemento, o jūs atsakėte: „Bažnyčiai nėra. Mums maža medžiagų statybom.““

Per visą pokalbį parapijos žmonės laikėsi drąsiai. Povilas Burokas net išsitraukė iš kišenės Tarybų Sąjungos konstituciją ir rengėsi V. Sauliūnui paskaičiuoti apie sąžines laisvę, bet valdžios atstovas neleido.

Apylinkės pirmininkas pateikė dvidešimtukui pasirašyti raštą, kuriame nurodoma, kad parapijoje vaikai mišiom tarnauja, barsto gėles, gieda chore ir t.t. Niekas nepasirašė.

(Bus daugiau)

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS DIDŽIAUSIAS ...

Balandžio 28 mirė Jacques Maritain, palikdamas gyvą įtaką toli už Prancūzijos ribų kaip didžiausias dvidešimto amžiaus katalikiškos minties filosofas.

Kai pradėjo studijuoti, Sorbonoje ir Paryžiuje buvo populiarus empirizmas, pozityvizmas. Juo M. nesitenkino. Ieškojo savo kelio. Filosofo Bergsono pastūmėtas į intuityvizmą, M. padarė dar vieną žingsnį toliau — 1906 abu su žmona priėmė katalikybę, ir rado savo mintim patėkinimą šv. Tomo Akviniečio moksle.

Polemikose prieš empirizmą ir egzistencializmą, M. savo veikaluose plėtojo šv. Tomo idėjas ypačiai apie valstybinę santvarką. Savo vadinamame „integraliniame humanizme“ pasisakė prieš totalizmą, už socialinio bei ekonominio teisingumo vykdymą valstybėje.

Maritain mintys rado atgarsio ir Lietuvoje. Jį dažnai cituodavo prof. St. Salkauskis. Jo socialinio teisingumo idėjos atliepė ir Lietuvos jaunųjų katalikų deklaracijoje „I pilnutinės demokratijos kūryba“.

Kai Vokietija užėmė Prancūziją, Maritain profesoriavo Amerikoje. Po karo grįžo ir trejus metus buvo paskirtas Prancūzijos ambasadorium prie Vatikano.

Jacques Maritain

Tada suartėjo su Giovanni Battista Montini. Pastarasis tapęs popiežium Paulium VI, savo enciklikoje „Populorum progressio“ atsirėmė į Maritain ekonominio teisingumo idėjas. Paulius VI norėjo paskirti Maritainą kardinalu, bet pastarasis nesutiko.

Nuo žmonos mirties 1960 Maritain apsigyveno prie Tuluzos „Jėzaus mažųjų brolių“ vienuolyne. Mirė, sulaukęs 91 metų amžiaus.

Okupuotoj Lietuvoj

Šauksmai apie klerikalizmą Lietuvos Mokslų Akademijos Darbų 1972 m. 4 (41) serijoje A — (visuomeniniai mokslai) tarp eilės straipsnių yra ir toks labiausiai „reikiantis“ — „Pasauliečių klerikalų reakcinė veikla Lietuvoje hitlerinės okupacijos metais (1941-1944)“. Straipsnis pradėdamas Laikinąja Vyriausybė ir baigiamas Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu, kaip Hitlerio „talkininkais“ (Pastaruoju metu ypatingai sustiprinta propaganda prieš jų vadinamą klerikalizmą.) (Elta)

„Dabartinio lietuvių kalbos žodyno“ išleista antroji laida. Pirmoji laida buvo 1954 m. Kaip š. m. kovo 7 „Tarybinis Mokytojas“ praneša, antroji žodyno laida esanti žymiai padidinta: esą apie 60,000 žodžių. Vien tik žodžių, kurie prasideda raide „a“, pirmoje laidoje buvę 2790, o antroje — 4185. Redakcinę kolegiją sudarė J. Krupas (ats. redaktorius), A. Lebedys, D. Lukšys, J. Paulauskas, J. Senkus, K. Ulvydas. Vilnius, 1972 m. (Elta)

Ekskursijų vadovai

Ekskursijų vadovai, turistus ok. Lietuvoj vedžiojantys gidai, tai „kultūrinio ideologinio fronto darbuotojų armija“, rašo Antanas Papšys „Kultūros baruose“ (1972, 10 nr.). Papšys gidams prikiša margumą ir „reikiamo politinio, dalykinio ir metodinio pasiruošimo“ stoką. Dabar kvalifikuotus gidus profesionalus „pagal specialią programą numatoma ruošti aukštosiose mokyklose prie humanitarinių mokslų fakultetų“. Pasak Papšio, „būsimieji gidai čia turėtų gauti bendrą politinį ir dalykinį pasiruošimą“.

(Elta)

LIETUVOJ DAUG NERAMUMŲ

New Yorko vienas gydytojas balandžio gale lankėsi Izraelyje ir ten sutiko žydą, kuris iš Kano buvo atvykęs prieš 3 mėnesius. Tas ir pasakojo, kad Lietuvoj esą daug neramumų. Vyksta dažni areštai, tardymai. Jis pats buvęs du kartus areštuotas ir sėdėjo kalėjime.

Tiek anas atvykęs iš Lietuvos, tiek ir šis gydytojas stebėjosi, kad laisvojo pasaulio spauda nieko nerašo apie tuos neramumus Lietuvoje.

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 866 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Filnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkės lietuvis. Naujų aparatų neparoduojam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYER FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 429 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims-dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUZŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Dėdėlis prekių pasterinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigi investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir kailiai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialūs patarnavimai paruošiant paketus į Europą. Užsiekite ir įstikinkite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikintimų atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijos (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitę.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaiminystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA

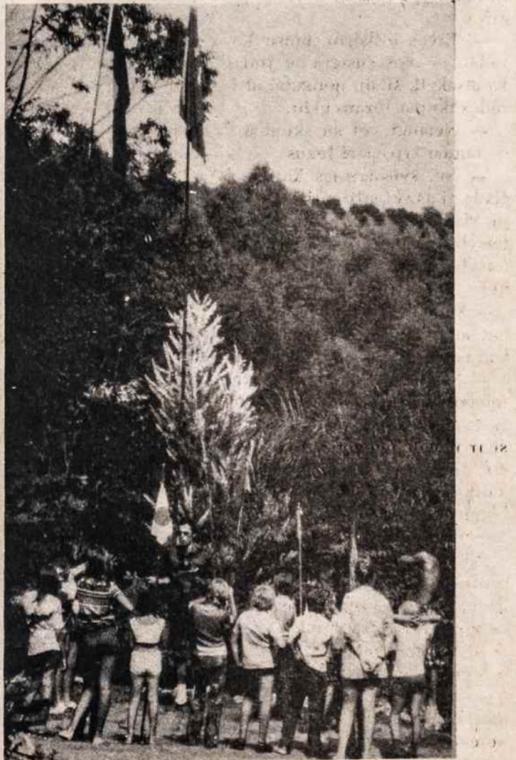
VYTIS
Romos Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LĒKTUVAI VIESBUČIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAIS įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos: INDIVIDAM (ekskursiniais bilietais) GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS

Jaunimo stovykla Neringa netoli Sao Paulo, Brazilijoje. Vadovavo kun. H. Sulcas. Nuotr. A. Sauliūčiū

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Štraipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuostatais. Nenaudoti štraipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti štraipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kalanta ir kiti ugnies broliai

Prieš metus gegužės 14 Kaune susidegino Romas Kalanta, 20 metų darbininkas ir moksleivis. Ne jis vienas. Po Kalantos gegužės 28 kitas susidegino Varenoje; birželio 3 susidegino vel Kaune Andrius Kukavičius, 60 metų; birželio 10 mėgino susideginti Zališauskas, 62 metų.

Gyvųjų laužai nebuvo desperacijos aktas. Tai buvo protestas prieš laisvės atėmimą — laisvės žmogui, laisvės tautai.

“Laisvės Lietuvai!” buvo Kalantos ir kitų ugnies brolių bei demonstruojančio jaunimo šauksmas.

Gyvųjų laužas buvo neatsitiktinis ir ne pirmas pasipriešinimo bei protesto ženklas. Tik jis buvo aukščiausias, tragiškiausias tarp eilės kitų tuo metu pasirodžiusių ženklų Lietuvoje.

1969: rugpjūčio mėn. Vilniaus arkivyskupijos kunigų raštas Maskvai.

1970: liepos 27 teisme kun. Antano Šeškevičiaus kalba prieš draudimą atlikti jam kunigo pareigas tikėjimo mokant.

1970: mėginimai iš žemės be laisvės išbėgti į ten, kur tikėjosi laisvės — spalio 15 tėvas ir sūnus Brazinskai; lapkričio 9 Vytautas ir Gražina Simokaičiai; lapkričio 23 Simas Kudirka.

1971: lapkričio 11 teisme kun. Juozo Zdebskio kalba, demaskuojanti režimo dvideiškumą; tikėjimo laisvę konstitucijoje, tikėjimo draudimą praktikoje.

1971-72: gruodžio-vasario mėnesiais 17,000 peticija JT gen. sekretoriui.

Tai labiausiai čia žinomi įvykiai, vienas po kito, vienas šalia kito. Tai įvykių masė, reiškusi ne vieno, ne antro, bet daugumos, visos tautos dvasią. Jų visų viršūnė, pati tragiškiausia — tie gyvųjų laužai.

Kalantos ir visų kitų ugnies brolių metinės šią savaitę prisimenant, dėmesys mažiau krypsta į klausimą, kiek jų aukos buvo prasmingos; kiek jų šauksmas buvo išgirstas režimo ir Vakarų. Atsakymai į tuos klausimus būtų sovietinio režimo ir Vakarų istorija.

Gyvųjų laužo istorijoje, dėmesį traukia klausimas: kas nuslėmė, kad jie savu noru, sąmoningai prisiėmė mirtį liepsnose?

Viena, jie turėjo būti didelio, nepalaužiamo tikėjimo laisvę. Tikėjimo minties laisvę, kūrybos laisvę (o tai tegali būti tik laisvoje valstybėje).

Tik jiems, gyvenantiems režime, kuris atima iš žmogaus laisvę, suprantamas Putino Mykolaičio šauksmas: “nėr pasauly laimės didesnės kaip — laisvė!”

Antra, jie turėjo būti didelės drąsos, ryžties ir socialinio įsipareigojimo. Jautė savo pareigą už visus kitus pasipriešinti laisvę atimančiai prievartai. Pasipriešinti net ir savos gyvybės kaina, nes vertybių gradacijoje laisvei, visų laisvei, skyrė daugiau pirmenybės nei savai gyvybei.

Jų auka neeilinė. Ji rodo, kiek slopus, įkyrus, nužmoginantis turi būti tas svietimos prievartos slogutis.

Mėginimas šią auką ir jos protestą ignoruoti rodo, kiek žmoniškumą yra praradęs sovietinis režimas ir tarptautinės institucijos.

Jaunimo atoliepis į Kalantos auką, prasiveržęs demonstracijom, rodo, kad jie, tos savanoriškos aukos, yra virtę švyturiais tautos istorijoje kaip ir Pilėnų gynėjai, Kražių gynėjai, nepriklausomybės savanoriai, laisvės kovotojai — partizanai.

JAV LB vicepirmininkas jaunimo reikalams Juozas Gaila pranešė apie pastangas judinti jaunimą, jį organizuoti ir jo veiklą paremti. Daugiausia tos paramos rodyta jaunimo kongresą organizuojant.

Iš pranešimo aiškėjo ir kai kurie jaunimo reikšimosi ženklai. Būtent:

1. Organizuojant jaunimo atstovus į kongresą, JAV buvo įvykdyti jaunimo rinkimai. Nors rinkimai ir nebuvo visiškai toboli, bet tai buvo pirmas kartas, kad jaunimas pats galėjo išsirinkti savo atstovus.

2. Jaunimas mėgino atstoti ant savo kojų ir reikštis savarankiškai. Tokios savarankiškos veiklos ženklas buvo “Lietuvių jaunimo informacijos centras”. Apie jo veiklą ir santykius su LB: “Pradėjus eiti to centro biuleteniui, tuoj jo leidimą parėmė 300 dolerių. Vėliau biuletenis tapo laikraščiu, ir iš LB buvo prašoma padengti jo leidimo išlaidas, kurios buvo virš mūsų pajėgumo. Spaudoj pasirodžiusios žinios, kad LJIC įsijungia į Lietuvos Bendruomenę, buvo neteisingos, nes to centro organizatorius įsijungimą suprato tik finansine prasme, būtent: LB padengia centro turimas skolas ir ateities išlaidas. Gi tos skolos už 1971 metus siekė 3,000 dol., o pramatytos išlaidos 1972 m. virš 5,000 dol. Aišku, mes tokių išlaidų iš savo izdo negalėjome padengti. Paskutinėmis žiniomis, LJIC laikraščio leidimą sustabdė, o PLJS pradėjo leisti “Ziniaraštį”.

Juozas Gaila, Nuotr. K. Čikoto

APIE JAUNIMĄ. APIE KULTŪRINIUS KLAUSIMUS

J. Gailos ir A. Vaškeliio pranešimai JAV LB tarybos sesijai

3. Tas PLJS reiskia Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungą, kuri atsirado antrame jaunimo kongrese. Prieš tai LB organizavo prie apygardų ir prie apylinkių jaunimo sekcijas. Tos jaunimo sekcijos buvo branduliai jaunimo kongreso komitetam. Reikalai ėmė painiotis, suorganizavus Pasaulio jaunimo sąjungą. “Šios sąjungos — sakoma J. Gailos pranešime — jaunimui nepiršome ir tuo pačiu jos steigimui neprieštaravome. Sąjungos steigimo svarstymuose jutome, kad jaunimas nori tvarkytis savarankiškai, bet taip pat siekia vyresniųjų pagalbos, nors to ir nepripažindamas. Todėl ir kongresui praėjus iš savo pusės nesinėmėme iniciatyvos organizuoti PLJS skyrius ar sekcijas. Norime leisti pačiam jaunimui organizuotis, o jei jį mus kreipsis, visada padėsime... Šiandieną jaunimo sekcijų (prie apygardų ar apylinkių) padėtis neišaiškėja. Daugelyje vietovių jos persiorganizavo į Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos sekcijas... Aišku, kad dviejų sekcijų prie LB tikrai nereikės; turės būti ar viena ar kita... Jeigu matysime, kad PLJS veikla nesiklijuoja, grįšime prie ankstesnių jaunimo sekcijų”.

“Tekty pastebėti, kad po jaunimo kongreso ir tautinių šokių šventės mūsų jaunimas pastebimai apsnūdo. Nepaprastai sunkiai vyko parašų rinkimas Jaunimo Peticijai: nesulaukiama atsakymų į aplinkraščius ir laiškus iš buvusių atstovų. Atrodo, kad įvairios politinės demonstracijos ir jaunimo metų renginiai išsėmė daug energijos”.

4. “Reikia pripažinti, kad didžiausią vaidmenį mūsų jaunimo auklėjime atlieka ideologinės jaunimo organizacijos. Bendruomenės pareiga jų veiklą visokeriopai remti ir užpildyti paliekamas spragas. Mūsų jaunimas politiškai gana naivus ir gerokai paveiktas šio krašto kairiųjų liberalų. Tačiau politika jis domisi ir, palyginti, lengvai įtraukiamas į laisvinimo darbą. Tad Bendruomenei ir tekty į tai atkreipti ypatingą dėmesį”.

Apie “kultūrinius klausimus” pranešė vicepirmininkas kultūriniam reikalams Aleksas Vaškeliis. Minėjo pranešime apie

vienkartinius darbus, kuriais eita į pagalbą kitiems, minėjo darbus, kuriuos valdyba buvo planavusi ir vykdžiusi.

Parama kitų darbom: “Kiek tik pajėgos ir turimi resursai leido, visuomet stengėmės būti jautrūs prašomai pagalbai, ar tai būtų lituanistinio švietimo bėdos, jaunimo kongreso reikalai, LF vėjus, ar “Encyclopedia Lituanica” nepasisekimai. Taip pat neatsakėme prašomose pagalbos atskirose kolonijose rengiamam kultūrinio pobūdžio paminėjimam ir sukaktuvėm. Gelbėjom Lietuvių Bendruomenės mėnįmėjimui New Yorke, lietuvių rašytojo pagerbimui ir Lietuvos universiteto minėjimui Detrote. Nemažai darbo pareikalavo rūpestis “Ethnic Heritage” įstatymo pravedimu: reikėjo parūpinti dokumentines medžiagas apeliuvišką emigraciją JAV ir jos kultūrinius laimėjimus ir pasiekimus. Radus, kad JAV informacinio pobūdžio leidiniuose, kaip tai “Encyclopedia of Associations”, stokoja dabartinius laikus atitinkančios informacijos, teko visų pirma tuo pasirūpinti”.

Tarp c.v. planuotų darbų: “Jau pereitoji p. Nainio vadovaujama c.v. buvo atkreipusi

Aleksas Vaškeliis, Nuotr. K. Čikoto

dėmesį, kad mūsų mokslininkai ir profesionalai, vengdami mūsų emigracinio susmulkėjimo, pamazū tolstā ne tik nuo lietuviškų reikalų, bet ir nuo tautinio užsiangažavimo. Buvo prieta nuomonės, kad LB institucijom reikia atkreipti dėmesį, kad mūsų mokslininkai ir profesionalai ne tik dalyvautų mūsų kultūriniam ir visuomeniniam gyvenime, bet ir “sirgtų” mūsų tautinio išlikimo bėdomis. Šiam reikalui... išsivystė gana nuosirdus bendradarbiavimas tarp c.v. ir Lit. Inst. vadovybės ir jo skyrių. Taip pat artimai bendradarbiauta su LKMA židiniais ir ALIAS-PLIAS valdybomis. Iš šių institucijų esame susilaukę tikrai vertingų pagalbų”.

“Pats didžiausias mūsų užsiangažavimas kultūrinėje srityje yra II Mokslo ir Kūrybos simpoziumo rengimas. Kaip kiekvienas didesnio masto parengimas, taip ir šis neišvengė mūsų visuomenėje besireiškiančių chroniško negalavimo simptomų. Bet dabartiniai metu rodosi, kad jau esame praplaukę pačias pavojingiausias uolas”.

Teko kai ko atsakyti. “Teko atsakyti nuo užplanuotos Lietuvių Mokslo Draugijos steigimo”. Dėl pinigų stokos nepasisekė organizuoti bibliografinio darbo, kuris yra atsilikęs jau trejus metus. Atsilikusių metų darbam reiktų 3,000 dol.

Dainų rinkinys chorom organizuoti pavestas muzikui J. Zdanui, administracijos darbus prisiėmė V. Salčiūnas.

“Mes stojom į darbą ne tikėdamiesi, kad skinsime kokius kultūrinio darbo vaisius, bet greičiau saugoti, kad mūsų kultūrinio darbo židinis kūrėtųsi. Aš tikiu, kad čia mus lydėjo ir šioš toks pasisekimas”.

“Aušra”, lietuvių kalba Lenkijoje leidžiamas laikraštis, neseniai atšventė savo 15 metų sukaktį. Per tą laikotarpį teisleista 19 kuklių numerių. Laikraštis oficialiai leidžiamas Varšuvoje Lenkijos lietuvių visuomeninės kultūros draugijos ir yra stipriai komunistiškai indoktrinuoatas. Privačiais, pagrindais leistos “Varsnos” Lenkijos valdžios organų buvo pripažintos nepakankamai komunistiškoms ir pereitų metų gale uždarytos.

JUDAS IŠ KVERIOTO

PRANAS MUNDEKIS

Judas, šitai girdėdamas, apsiraminio; dargi staptelėjo ir palaukė Zebediejenės.

— Tai kad tavasis Jonas ar tik nebus išgavęs patį didžiausią pažadą? — vėl šnekėjo kaip žmogus Zebediejaus sūnų motinai.

— Mano Jonas?! — net išsijozio moteriškė iš nustebimo irėjo su nukarusia apatine lūpa, pamiršusi susičiaupti. — Tai ką gi jam pažadėjo Viešpats? — pagaliau vėl atgavo kvapą.

— Ar tai tu dar nežinai?! O! Jam labai daug pažadėjo. Kiekvienas, tur būt, norėtų. Jonui gyvenimą jis pažadėjo... — O ką tai reiskia?

— Tai reiskia, kad Jonas nemirs. Ar tu supranti, motin, kiek tai žmogui reiskia nemirti?.. Taigi aiškiai aną kartą pasakė Petriui: “O kas tau darbo, Petrai, jeigu aš Joną ir gyvą paliksiu, kolei vėl surįšiu?” Taigi tai baisiai didelis pažadas, motin.

Bet Zebediejaus sūnų motina purtė galvą ir teištare tik tai vieną: “Jeigu...”

— Saulutė jau slinko vakarop, kai atėjo įsakymas sustoti poilsio.

Kas prausėsi, kas šukavosi; kas kitą jų persivilko, kas sandaulę pasilopė. O Marija, Veronika ir Marija Magdaliētė, Andriejaus ir Pilypo padedamos, iš su savimi turimų atsargų paruošė vakarienę.

Saulutė jau buvo nusileidus, o ir temo greitai, kai visi pavalgę tuojau pat kas sau sumigo.

Netoli laukuose, kažkur tarp uolų, ūbavo pelėdos. O Judas kažkodėl negalėjo užmigti. Dabar ir kita mintis nejaukiai jį kuteno: kaip čia buvo, kaip išėjo, kad Magdaliētė visai jį net nepažiūrėjo? Ogi nieko sau merga, būtų galima jį taip sau iš arčiau pasižiūrėti... Ir dar šitokią gundančią naktį: su mėnuliu ir su pelėdomis...

— Ech!... Šitokią naktį juk bet ką galėtumei priglauti... Bet kokia čia bala su ta Magdaliētė? Lyg būtų čia kam brangintis! Anksčiau gi, sako, bent pusė legijono galėdavo prajoti... O dabar branginasi... Pamanykit tik, pagarbos užsigeidė moteriška... Ko gero, paleistuvė įsižiūrėjo į tą mūsų karaliuką?.. Karaliene begėdė užsinorėjo būti!... Aš jai tą ka-

ralienę kada nors įdėsiu... Dar pažiūrėsimė, kuris kantrybės daugiau surasime...

Ir šitai visą reikalą apsvaresęs, Judas nebegalėjo nugulėti: jis atsikėlė ir patyliukais pradėjo slankioti. Tarp visų miegančiųjų ieškojo Marijos Magdalenos.

Vyrai dažniausiai po vieną išsiblaškę tarp akmenų ant samanėlių miegojo, o moterų vis nebuvo matyti. Už vieno didesnio kadugio, nuo kur vėjas pūtė, pagaliau pamatė ir krūvelę moterų. Ten jų gulėjo trys: Salomė, Marija ir Magdaliētė.

— Egi, tas jaunas žvirbliukas Veronika turėtų būti kur nors viena... Kad taip ją užtūpti čia kur nors pakrūmėlėje, kaip vanagėliui jauną vištą?

Naujoji mintis pritrenkė Judą labiau, kaip senoji: jis jau net pradėjo akyse matyti, kaip ta vištėlė kėpso po kadugėliu; vėjelis pučia, užklotėlis atsiplyšęs... Net sudrebėjo Judas, kaip maloni jam šitokia mintis pasidarė.

Patyliukais, net ant pirštų galų, kaip išalkusi lapė, slinko Judas apie kiekvieną akmenį ar aikštelę kadugiais apaugusią ir tikrino iš arčiau kiekvieną miegantį.

Jau buvo daugiau kaip pusė rato visą šią miegančią landynę apėjęs, kaip ką tik petimi neužkabino čia pat besėdinčio ir berymančio Jėzaus. Jis sėdėjo, rantomis parėmęs smakrą, ir žiūrėjo tolyn, ten, kur turėjo būti Jeruzalė. Judui pasivaideno, kad

jo paakiai buvo šlapi: lyg jis būtų verkęs.

— Kokie rūpesčiai tave užgulė, Judai, kad nemiegi? — net nesujudėjęs paklausė Judą Jėzus.

— Tavęs ieškojau, mūsų Karaliau, — vos susigriebė Judas ką atsakyti, šitai netikėtai atsiradęs po pat Jėzaus akių.

— Nejaugi vėl su skundais? — ramiai šypsojosi Jėzus.

— Ne, šviesiausias Karaliau! Kada gi aš skundžiausi?! Tai tik jų visų piktį liežuviai! Aš tik teisybės ieškau: juk visada už teisybę buvau... Gal, sakysi, ne?

— Kai tamsu, Judai, bus sunku tau surasti ir teisybę: juk matai, kad naktis ir visi miega... — Na, kaip tu čia, MoKytojau, miegosil! Negi jiems rūpi, kad tu čia dabar dėl visų kankiniesi ir negali miegoti? Aure! Paėdė ir sumigo. Teisingai tu ne kartą sakei, kad šėtonas ateina bemiegiant. Gi sakiau jiems, kad nors trupinius pavalgę surinkty, o ką?... Nė pusė krepšio nepririnko! Ar tai taip buvo, Valdove, kai jiems aną kartą buvai paliepes surinkti trupinius?

— A, tai, sakai, neklauso? — nusijuokė Jėzus.

— Ačiū, brangiausias Karaliau, kad pasakei! Taigi aš tai ir norėjau pasakyti! Jeigu duotumei man trupeliuką daugiau valdžios ant jų?... Klausy!... Aš juos taip prigrieb-

čiau, kad jie man ir iš tų akmenų duonos trupinių pririnkty... Aš moku būti kietas, kur reikia. Bet kad, Viešpatie, manęs visai negini, kai jie mane apjuokia... Va, kad ir tas Petras! Ko jam čia visą laiką vyresniu dėtis?... Čia yra daug už jį vyresnių, va, kad ir jo paties broliis Andriejus, kad ir aš pats... Juk vyresni už jį: ar ne? Taigi, šviesiausias Karaliau, mane paskyrei visus mūsų reikalus tvarkyti; ar ne?

Jėzus sėdėjo, žiūrėdamas į mėnulio apšviestas tolas, ir labai palengviukais, beveik nematomai lingavo galvą.

— Arba, kas tai matė, kaip tas Jonas?! — vėl gudravo Judas. — Rodos, pats gi matai, renku, dedu, kad tik daugiau būtų, kad tik visiems pakaktų, o, žiūrėk, to liežuvis jau mane ir vagimi apšaukė... O už ką?! Ar už tai, kad juo taip pat vienodai rūpinuosi, kaip ir kitais?... Taigi labai prašau tave mūsų šviesa: duok man daugiau valios ant jų visų... Kad klausytų!...

— Tai kad, tur būt, tu jų nemylai, jei neklauso? — nusijuokė Jėzus.

— Va, tai tau dabar!... Nemylai, — išsijozio Judas. — Viešpatie, tu pats gi myli juos — o kas?! Vienas sau veblena, kitas sau... — Judai! — pakėlė balsą Jėzus. — Sakau tau, jie mane mylės labiau negu pats.

Šitai pažabotas Judas pasitraukė į šalį ir, kad Jėzus matytų, jog jis tikrai geras, atsigulė po čia pat augustiu nedideliu kiparisu. Ir, kol užmigo, tol galvojo, kad čia, tur būt, bus “velnias” su tuo “karaliu”.

— Rytą Judas pabudo, kai jau Matas kišo jam į nosį smilgą, o Andriejus kuteno abu padu. Judas buvo piktas ir erzlus. Nutaikęs momentą, Andriejų jis taip nuspyrė, kad tas net kiliais apsvirtė, o tuo pačiu metu sugriebęs Matą, ėmė su juo risti. Gerai, kad Matas buvo stipresnis, ir Judas atsidūrė apačioje. Taigi muštynės nenusisekė.

Moterys ant kalniuku ruošė pusryčius.

Saulutė ką tik patekėjo. Buvo šilta, dar tebeharavo nuo mažo rūko, ir saulė ridinėjos, mirkėdama, po ryto rasą. Jau skraidė paukščiai ir vabalai, o žemiau į Kaparnamo pusę bliovė ir baubė galvijai. Nebuvo jokios abejonės, kad jie vakar aplenkė kažkokį kaimą, kuris buvo į šoną ir per kokias varsnas žemiau medžiais apaugusiamė slėnyje.

Priekyje, ant kito, daug tolimesnio kaurbio buvo matyti koks didesnis miestas.

— Samarjaj! Taip, turėtų būti Samarija, — aiškino Judas Andriejui ir Petriui.

(bus daugiau)

APIE DAIL. M. DOBUŽINSKĮ, KURIS DEKORAVO PASAULIO TEATRUS IR PIEŠĖ LIETUVOS VAIZDUS

Jo darbų paroda K. Židinyje
bus gegužės 26-27

2

Tąsa
iš praeito nr.

Prieš užėdami į teatrą pažūrėti puošnių dail. M. Dobužinskio dekoracijų, dar sustokime ties jo gyvenimo keliais bruožais, ties jo kilme. Tai padės suprasti ir jo meną, to meno aristokratiškumą, jo kūrybinius polėkius.

Giminė iš Ukmergės

Pats dail. M. Dobužinskis mėgo istoriją, parašė net studijų Lietuvos istorijos klausimais. Tos studijos yra apie Lietuvos vyty ir Lietuvos vėliavą. Jos buvo paskelbtos lietuviškoje spaudoje prieš antrąjį pasaulinį karą.

Domėjosi ir savo kilme, parašė net studiją apie savo pavardę, kurią kildina nuo Dabužių vietovės Ukmergės apskrityje pavadinimo. Toji studija yra išlikusi Vilniaus valstybinėje bibliotekoje, kur yra specialus Dobužinskio skyrius.

Studijuodamas savo giminę, dailininkas nupiešė ir senos Lietuvos bajorų giminės genealoginį medį, net herbą stilizavo.

Jau 1819 metų Vilniaus gubernijos bajorų knygose įrašyta, kad Dobužinskių-Januškevičių giminė lietuviškuose dokumentuose sutinkama nuo 1532. Dobužinskiai savo dvarus turėjo Ukmergės apskrityje ir Uplytės apylinkėje.

Lietuviškos kilmės niekas jų neatsisakė. Jo tėvas, Valerijonas, rusų armijos generolas, jautė rusų valdžios spaudimą dėl lietuviškos kilmės. Kai prasidejo 1863 sukilimas, jis tuo metu buvo Čenstachave. Rusai tuoj perkėlė jį Suomiją, paskui į Naują Gardą, kur 1875 gimė Mstislavas.

Ryšiai su Vilniumi

Visą laiką giminė palaikė ryšius su Lietuva, su Vilniumi. Tėvas 1899 prašė jį perkelti į Vilnių ir nurodė, kad ten gyvena visa jo giminė.

Su Vilniumi buvo surištas ir M. Dobužinskio gyvenimas. Čia

jis 1895 baigė berniukų gimnaziją. Apie save 1921 jis rašo: "Baigęs Peterburgo universitetą, aš su šeima nuo 1900 iki 1903 metų gyvenau Alytuje, o 1906-1907, 1912 ir 1914-1915 metais Vilniuje. Čia palaidotas ir vyriausias mano sūnus Konstantinas. Vilniuje 1908 metais buvo atidaryta mano kūrinių paroda. Vilniaus meno paminklams pašvęsta daugelis mano darbų, o taip pat paskaitų, skaitytų Peterburgo menininkų draugijose. Lietuvių meno paminklai ir gamta turėjo man, kaip menininkui, didžiulę reikšmę."

Gyvenant Peterburge, į Dobužinskių namus rinkosi Lietuvos inteligentija, senoji bajorija, kuri save laikė lietuviais, sielosi net Lietuvos likimu, jos kultūra, bet kuri tikriausiai lietuviškai nemokėjo arba silpnai mokėjo.

Į mokslą

Dobužinskių giminė buvo mokytą giminė. Joje buvo daug žymių gydytojų, karininkų, teisininkų. Kai 1895 M. Dobužinskis baigė II-ąją berniukų Vilniaus gimnaziją, per išleistuves direktorius jam pranašavo teisininko karjerą. Dobužinskis ir įstojo į Peterburgo universiteto teisės fakultetą ir baigė teisę, tačiau prie teisės daugiau negrįžo. Teisė ir apskritai aukštojo mokslo studijos jam davė tik platesnį išsilavinimą.

Jo motina buvo rusų provincijos operos teatro dainininkė. Sūnus iš jos paveldėjo polinkį teatrui, menui, muzikai. Jau Peterburge studijuodamas teisę, drauge jis lanko ir meno studijas. Studijas gilina ir Miunchene, Vokietijoje.

Studijuoja muziejus

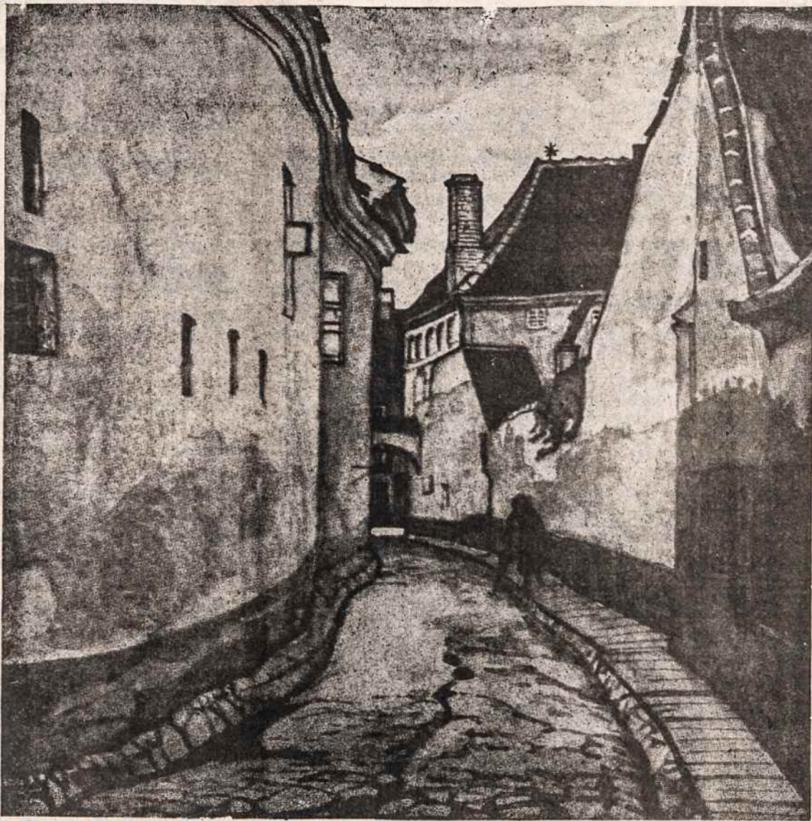
Šie mokslai jam buvo tik studijų pradžia. Pasireiškęs kaip tapytojas, vėliau pradėjęs dirbti kaip teatro dailininkas, jis turėjo daug studijuoti, pažinti architektūrą ir meno istoriją.

Apie savo tolimesnes studijas jis taip rašo:

"Mano darbas pareikalavo didelių studijų. Reikėjo gerai susipažinti ne tik su meno istorija, įvairių epochų kostiumais, architektūra ir ornamentais, bet ir su visuotine istorija. Savo darbe mažiausiai susidūriau su graikų menu, visai nedaug su rusų senovės epocha ir neperdaugiausiai su rytų tautų menu. Reikiamas žinias ėmiau iš tiesioginių šaltinių: knygų arba paveikslų. Knygas studijavau bibliotekose, o paveikslus ir architektūrą — muziejuose. Studijų tikslais daug keliavau po Rusiją. Atlikau tris keliones į Italiją; daug keliavau po Vokietiją, Daniją, Olandiją, Belgiją, Prancūziją, lankiausi ir Londone. Išstudijavau tų šalių muziejus ir meno galerijas."

Medžiaga dekoracijom

Visą laiką jis rinko medžiagą savo dekoracijom, piešė senosios architektūros paminklų, senus, užmirštus miestų kam-

M. Dobužinskis — Pilies gatvė Vilniuje.

pus. 1933 jis automobiliu keliavo per Lietuvą, ieškodamas senovės motyvų ir piešdamas. Tų piešinių dalis yra likusi Lietuvoje, o dalis yra sutelkta New Yorke pas jo sūnų Vsevolodą. Šie piešiniai ir dalis lietuviško teatro dekoracijų ir bus išstatyta šioj memorialinėj parodoj gegužės 26-27 Kultūros Židinyje Brooklyne.

Ir kam reikėjo tokio pasirėngimo? Dobužinskis nesivadovavo fantazija, bet siekė atkurti epochą, jos architektūrą, jos drabužius ir tos epochos dvasią.

Štai dail. Česlovas Janušas, kuris dirbo Kauno teatro dekoracijų studijoje, pasakoja, kaip M. Dobužinskis darė Wagnerio Tannhaeuser dekoracijas. Ten buvo riterių skydai, o skyduose

buvo herbai. Ir visi tie herbai buvo ne Dobužinskio sugalvoti, bet autentiški, paimti iš tos epochos riterių herbai.

Savo menininko pažitras susiformavęs "Mir iskvstva" žurnalo sąjūdyje, jis visada pasiliko pamėgęs romantišką praeitį, grakštus ir elegantiškas, santūrus, aristokratiškas.

Kaip naujas teatro dailininkas jis pasirodė 1907. Tada Peterburge Senajame Teatre jis padarė dekoracijas ir kostiumus Adam de La Halle 13 amžiaus pastoralei — "Robino ir Marijono žaidimas".

Tai gi, dabar prašau į teatrą, pažūrėti Dobužinskio dekoracijų. (Apie tai kitam Darbininko numeryje) (p.j.)

SKULPTORIUS DAGYS

PRAKALBINA

MEDĮ

Toronte, Kanadoje, gyvena skulptorius Dagys. (Jo vardas yra Jokūbas, bet jis niekur vardo nevartoja, po savo darbais pasirašo tik pavardę). Tai reto darbštumo ir kūrybingumo žmogus. Kūrybai skiria visą laiką, dirba su užsidegimu ir kantrybe. Taip yra sukūręs gana daug įvairių skulptūrų.

Jo darbų parodos būna Toronte. Balandžio 5-15 jo paroda buvo Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Buvo išstatyta apie 80 skulptūrų. Rodė ir skaidres. Tose skaidrėse buvo pasaulio sutvėrimo ciklas.

Prieš keletą metų (1967) angliškai išleista knyga apie jo kūrybą. Ten pristatoma ir skulptūra ir tapyba. Dirba jis įvairiom technikom, naudoja bronzą, gipsą, cementą, bet labiausiai mėgsta medį. Medį jis tikrai prakalbino ir davė jam savitą formą.

Dagys yra ekspresionistas — modernistas. Pagrindė yra idėja, kuri ir nulemia formą. Mėgsta jis apibendrinti. Į detales nesileidžia, bet ieško masių sąskambio ir išraiškos. Jei reikia, jei to reikalauja jo vedamoji mintis, padidina kūno dalis, tokias rankas padaro neproporcingai didesnes.

Daugiausia vaizduoja žmogų. Mėgsta to žmogaus dramatinę įtampą, heroiką. Mėgsta ir patriotines temas — vaizduoja partizanų, knygnešius ir t.t. Didingos ir įspūdingos tos jo skulptūros.

Paviršius atbaigia įvairiai. Kartais palieka grubų, nutašytą tik kalnu, o kartais nudailina, kad net blizga. Mėgsta jis naudoti tokį medį, kur aiškiai matosi rievės. Tas rievės net išryškina ir taip sudramatina pačią skulptūrą.

IŠ DAILĖS GYVENIMO

— Dvylikos dailininkų paroda rengiama Concoran galerijoje Washingtone Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo metu. Seimas bus rugpjūčio 30 — rugšėjo 3. Dailės paroda bus atidaryta savaitę prieš seimą. Pristačius skaidres, paveikslus pasirinko pati galerija, kuri yra pati didžiausia Washingtono ir turi gerą vardą visame krašte.

— Dail. Telesforas Valius, gyvenęs Toronte, Kanadoje, Mokytojų studijų savaitė, kuri bus rugpjūčio 12-19 Dainavoj, skaitys paskaitą apie lietuvių tautodailę. Paskaita bus iliustruota skaidrėmis.

— Vilniuj, Dailės parodų rūmuose, šiuo metu vyksta Dailės muziejaus naujai įsigytų kūrinių paroda. Be vietos dailininkų naujų darbų, parodoj išstatyta ir iševijios dailininkų įvairaus meno kūryba. Vilniaus spauda mini šias pavardes: V. Vizgirdos, V. Petravičiaus, V. Igno, A. Galdiko, V. Kasiulio ir A. Vesčiūno. Išstatyti ir pasaulinio garso Vakarų Europos tapytojų darbai: L. Corinthe, J. Riberos, G. Courbet.

— Dail. Romo Astrausko paroda, įvykusi Montrealyje, Aušros Vartų parapijos salėj, praėjo su dideliu pasisekimu. Parodą aplankė gausus būrys lankytojų, o jauną dailininką pristatė Vytautas Jonynas. Parodą organizavo studentų sąjunga Montrealyje.

— Keramikė Jolanta Janavičienė pirmą kartą Adelaidėje turėjo savo darbų parodą. Apie jos parodą gražiai atsiliepė vietos laikraštis "The Advertiser". Ten rašoma: Jolantos darbai fonas yra europietiškas su australišku charakteriu, formos paprastos ir praktiškos, kai kurie darbai yra glazuoti giliom spalvom. Vieną jos darbo lėkštę nuosavybėn įsigijo South Australia Gallery.

Būtų gera, kad susidarytų sąlygos jo darbų parodą surengti New Yorke. Gal kas imtųsi iniciatyvos ir išstudijuotų galimybes, kaip tokią parodą čia atgabenti. (p.j.)

ALFONSO DARGIO PAVASARINĖ PARODA

ROCHESTER, N. Y.

Per žiemą tašęs, kašes, pioves, skaptavęs, piešęs ir tapęs, Alfonsas Dargis su pirmuoju pavasario lapu parodė dalį savo darbų viešumai. Gegužės 4 Pittsforde, Rochesterio priemiesty, David galerijoje atidarė parodą. Paroda gana gausi. Išstatyti 47 darbai. Iš tikrųjų daugiau darbų toj nedidukėj, vos trijų kambarių galerijoje vargu ar būtų galėję ir tilpti.

Parodoj dominuoja du dideli darbai. Vienas — medžio triptikas, trijų didelių figūrų, lyg masyvių iš medžio piaustytų bokštų, kompozicija, sumontuota ant senų, atviram ore gal dešimtmečius išstovėjusių lentų. Pačios figūros irgi išpiaustytos iš plokščių lentų, bet labai taupiu padažymu nuo natūralaus medžio nenustatantiomis spalvomis pasiektas nuostabiai realaus reljefo efektas. Visas darbas turi apie 60 kvadratinų pėdų. Kitas, kiek mažesnis, apie 33 kvadratinės pėdos, yra ant medžio dažytas diptikas, labai patrauklus ir spalvomis, ir kompozicija. Abu turėtų rasti vietą kur nors erdviuose viešose miesto patalpose. Kiti keturiasdešimt penki darbai yra tapyba: aliejus ant drobės arba japoniško ryžių popieriaus.

Kadangi Dargis nepiešia nei peizažų, nei portretų, nei natūrmortų, tai parodos lankytojai ypatingai stebisi jo vaizduotės platumu ir pajėgumu, nes čia nerasi vieno paveikslu panašaus į kitą. Kiekvienas turi savitą idėją, visiškai savarankų jos rutuliojimą ir išbaigimą. Net atskirų paveikslų tapyimo technika labai skirtinga. Vaikštai po

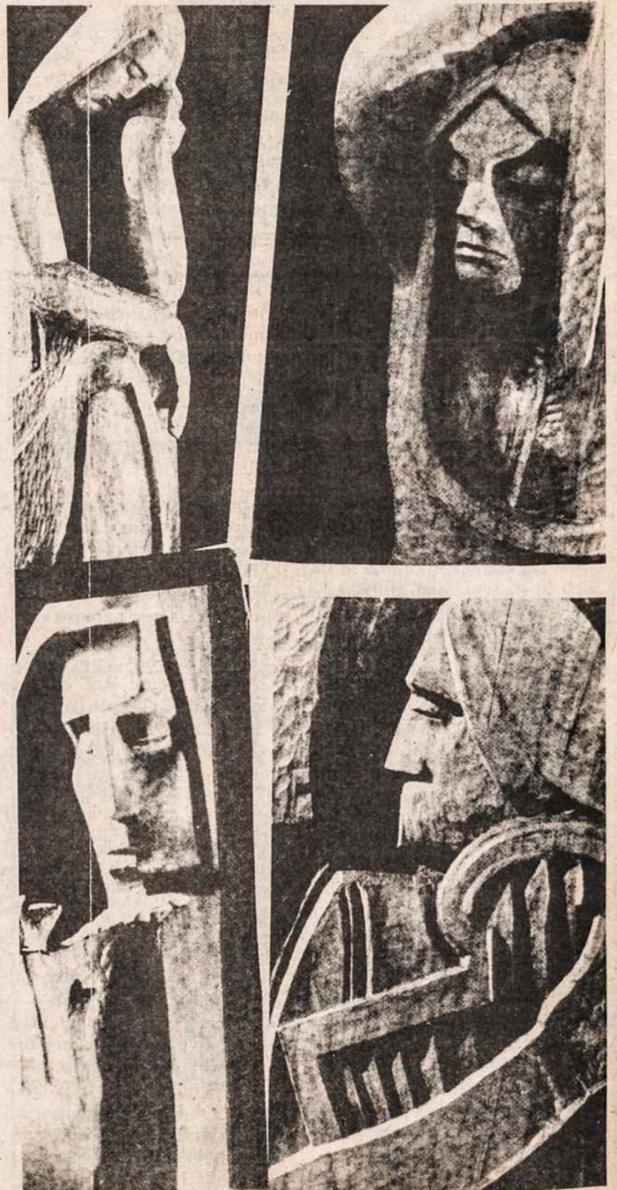
Alfonsas Dargis — Kompozicija, aliejus.

parodą ir jautiesi, lyg vartytum gero rašytojo pasakojimų knygą, kurios kiekvienas pasakojimas tave sustabdo susimąstyti ir į daug ką pažūrėti iš kitokio kampo. Tuo atveju Alfonsas Dargis yra ne tik suprastinto piešimo meistris (tik reikia pažūrėti į jo žmonių veidų išraiškas), ne tik nuostabiai subtilus žaidėjas spalvomis ir atspalviais, bet ir jautrus filosofas. Jautrus ta prasme, kad jo filosofija eina ne iš sausų abstrakčių sąvokų ir premisų, bet kyla tiesiai iš pačios žmogaus širdies, pasakyčiau, garuoja tiesiai iš žėriės, kaip ir visa senoji mūsų

tautos išmintis. Gal todėl jis ir mėgsta savo mintį reikšti suprastintu, nors tuo pačiu kartais ir labai sukomplikuotu, piešiniu, dažnai apgaubdamas jį trapia, grakštumu dvelkiančia žmogiška šiluma.

Rochesterio meno mėgėjai jį mėgsta ir vadina the Lithuanian painter, o kolektorai laiko geru investavimu. Ir šį kartą jau pirmąją parodos dieną parduota 13 paveikslų. Mūsų mažam miestui, kur pilna visokio plauko galerijų, tai jau visiškai graži pradžia.

(j)

Dagio skulptūros. (Iš parodos pakvietimo).

SUVAŽIUOJA PASAULIO LIETUVIAI GYDYTOJAI

Ir vėl prasmingas įvykis Chicagoje. Gegužės 26 ir 27 suvažiuoja lietuviai gydytojai į IX Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungų suvažiavimą. Suvažiavimas įvyksta Sheraton-Chicago viešbuty.

Suvažiavimo rengėjai suplanavo įdomią, gerų paskaitų programą.

Pirmąją suvažiavimo dieną, be oficialiosios dalies, kur kalbės draugijų pirmininkai dr. Domas Giedraitis, dr. F. V. Kaunas ir suvažiavimą sveikins Lietuvos gen. konsulė Juzė Daužvardienė bei dr. Vaclovas Šaulys, numatytos dvi įdomios paskaitos. Vieną, "Lietuvius išseivijoj", skaitys Xaviero universiteto prof. Vytautas Bieliauskas, Ph. D.; antrą — "Lietuvius okupuotoj Lietuvoj", — Draugo redaktorius Bronius Kviklys. Abu šias sritis gerai pažįsta.

Antrąją suvažiavimo dieną — mokslinės paskaitos. Dr. Eugenijus Gedgaudas apžvelgs radiologines problemas inkstų transportacijos. Dr. Jonas Valaitis analizuos artrito patologiją; dr. J. Rimvydas Dainauskas — plaučių emfizemą, klasifikaciją ir patologiją. Apie Imuni sistemą, jos vystymąsi, charakterį ir reikšmę alerginėse ligose kalbės dr. Milda Budrienė; apie klubo sąnario protezę — dr. Daniel Girzdas; apie laserius retinos ligose — dr. Mindaugas Vyngantas. Paskutinioji mokslinė paskaita bus dr. Vido Nemicko apie miokardo revaskularizaciją, indikacijas ir rezultatus.

Po paskaitų — plačios diskusijos. Visas paskaitas skaitys tų sričių specialistai. Tai bus paskutiniųjų moderniosios medicinos žinių perteikimas, lyg ir savos rūšies mokslinės studijos.

Suvažiavimas yra viešas, visiem atdaras. Būtų naudinga kad ir plačioji visuomenė tokiomis įdomiomis medicinos mokslo temomis susidomėtų, jų pasiklausytų.

Lietuviai gydytojai, nors ir išsiblaškę po pasaulį, sugeba atlikti daug naudingų darbų įvairiose lietuviškojo gyvenimo srityse. Šiame suvažiavime nesitenkinama vien mokslinėmis ar visuomeninėmis temomis, o kryptelėjama ir į kultūrinį momentą. Bus meninė dalis. Galėsime susipažinti su dviem gydytojais menininkais. Dr. A. Lipskis išstitys savo tapybos kūrybą, o dr. J. Šalna — šaknų ir medžio skulptūras. Gydytojų korporacija Fraternitas Lithuania pristatys premijuotus kūrinius Simo Kudirkos ir Romo Kalantos tragiškų įvykių temomis ir laimėtojam įteiks premijas.

Mokslines paskaitas mokslo prof. dr. Rimgaudas Nemickas, pasižymėjęs širdies ligų specialistas Loyolos universitete.

Pažymėtina, kad lietuviai gydytojai į savo sąjungą sugebėjo įauginti ir jaunosios lietuvių gydytojus; ir jaunieji jungiasi į šios sąjungos gana plačią lietuvišką veiklą.

Suvažiavimo metu, sekmadienį, bus pamaldos Jėzuitų koplyčioje ir evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje.

Numatyta gražių pabendravimų laisvalaikiais. Bus bendri pusryčiai ir t.t.

Šis Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungų suvažiavimas yra svarus ir reikšmingas įnašas į lietuvių gyvenimą.

Jurgis Janušaitis

PLGS ir ALGS valdyba su lietuvių gydytojų suvažiavimo rengimo komitetu. Iš k. į d. daktarai: V. Šaulys, A. Lipskienė, F. Kaunas, L. Dargienė ir G. Balukas.

LMK Federacijos Hartfordo klubo surengtas Velykų stalas.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO VEIKLA

HARTFORD, CONN.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Hartfordo klubas atlieka tikrai gražius darbus, kartais net daugiau nei jis gali. Narių neturi daug, vos per 20 persirita, bet kai kiekviena prisideda darbu, neskaiciuodama įdėtų valandų, tai rezultatai pasidaro puiki.

Šis klubas gyvuoja penkerius metus. Per tą laiką pasidarė ne tik saviem, bet ir svetimam — pasirodė per vietinę spaudą, per televiziją. Porą kartų metuos pasirodė amerikiečių spaudoje su Kalėdų eglutėmis, papuoštom šiaudinukais, Velykų stalu ir prie jų lietuviškų papročių aprašymais, lietuviškų valgių receptais, tautiniais drabužiais ir tautodaile. Lietuviškos kilmės amerikiečiai jautriai atsiliepią į tuos aprašymus — skambina redakcijom, dėkoja ir apipilą įvairiais klausimais. Jie atsilanko į parodėles ir į parengimus.

Reikalo verčiamos, narės turėjo daug naujų dalykų išmokyti — kaip daryti šiaudinukus, kaip supinti Vilniaus verbas, kaip vašku marginti margučius, kaip kepti grybus, kaip liedinti cukrinius avinėlius ir kitų lietuviškos virėjos paslapčių. Jaunesnės pasimokė iš vyresniųjų, bet ir vyresniosios turėjo progos daug ko iš jaunesniųjų pasimokyti.

rius, kurio kryžius padarytas iš Lebanono kedro ir padovanotas Lebanono arkivyskupo. Ten pakabintos 45 Amerikos valstijų vėliavos, 37 svetimų valstybių vėliavos, jų tarpe — Kinijos, Izraelio, Japonijos, Latvijos, Lietuvos, Suomijos ir k., taip pat 18 įvairių organizacijų bei sąjungų vėliavos: popiežiaus, Amerikos Raud. Kryžiaus, Sirijos ortodoksų, Jungtinių Tautų ir k.

Čia laikomos ir brangios dovanos, atsiųstos iš svetimų kraštų: 3 šv. relikvijos su specialiu laišku iš Vatikano, iš Japonijos rankų darbo dėžutė, kurioje yra vienas iš seniausių japoniškas Šv. Raštas; kelios labai senos Šv. Rašto laidos, keramikos kryžius iš Danijos ir k.

Suvenyriniai akmenys

Visi šie pastatai sumūryti iš vietos lauko akmenų ir juose įmūryta suvenyriniai akmenys, gauti iš įvairių kraštų, įvairių organizacijų ir pavienių asmenų.

Tokių suvenyrų suskaičiavau 903, bet lietuviško suvenyro nepastebėjau. Vien tik Tautos altorių įmūryta 145 suvenyriniai akmenys. Visi 50 gubernatorių atsiuntė iš savo valstijų suvenyrus, paskutiniai penki prezidentai (Trumanas, Eisenhoweris, Kennedy, Johnsonas, Nixonas) irgi prisidėjo.

Prez. Eisenhowerio akmuo paimtas iš Omaha pajūrio, Normandijos, atminimui karių, kurie tarnavo Europoje antrojo pasaulinio karo metu. Gen. D. Mac Arthur akmuo paimtas iš Atsugi aerodromo, Japonijoje, kur jis nu-

apsčiai. Žmonių įvertinimas ir buvo geriausias atpildas už įdėtą valandą ir kantrybę.

Paskutinis prieš atostoga susirinkimas buvo balandžio 30. Pasidžiaugta pereinū Velykų stalu, paieškota patobulinimų sklandesniai pravedimui, siūlyta ieškoti kitokio pobūdžio velykinės popietės, nes darbo labai daug, o pelno nėra. Nežiūrint visų minusų, dauguma narių pasisakė už tradicinio Velykų stalo vykdymą.

Iš gauto nedidelio pelno paskirta Neringos stovyklos stalo tenisui pirkti auka ir Hartfordo šeštadieninės mokyklos keturiem pažangesniem mokiniam pinigines dovanėles, o lietuvišku žodynu apdovanoti III-čios kartos lietuviuką A. Sonskį, lankantą šeštadienį.

Spalio I sekmadienį rengiame savo siūtų drabužių parodą, tad turime užtenkamai laiko projektuoti ir siūdinti, kol atostogaujame.

K.M.

sileido okupuojant tą kraštą. Gen. Omar N. Bradley akmuo atminimui visų karių, tarnavusių Korejoje. Gen. W. C. Westmoreland akmuo iš Tay Niu, Vietnamo ir t.t.

Įvairių tikėjimų pamaldos

Pušų katedroj pamaldos esti kiekvieną sekmadienį kelis kartus per dieną, įvairių tikybų, tautybių bei rasų. 1965 rugpiūčio 26, minint tos katedros 20 metų jubiliejų, ekumeninėse pamaldose dalyvavo penkių rasų — baltosios, juodosios, raudonosios, geltonosios ir rudosios (tan) — ir 18 įvairių tikėjimų žmonės. Ten buvo katalikų (prel. Pr. J. Lally atstovavo kard. Cushing), žydų, metodistų, graikų ortodoksų, episkopalų, hindų, unitarų, liuteronų, armėnų, kongregacionalistų, baptistų, mormonų, krikščionių mokslo ir t.t. Be to, ten yra turėję pamaldas budistai, musulmonai, Konfucijaus pasekėjai ir k. Kasmet ten atsilanko daugiau 270,000 žmonių, gi per paskutinius 25 metus jau yra buvę virš 5,000,000. Pamaldas turėjo 51 įvairios tikybės tikintieji, dovanos bei suvenyrai gauti iš 111 šalių.

1968 rugpiūčio 28 Bostono

kard. Cushing, dalyvavęs Pušų katedroj popietinėse pamaldose, parašė Douglas Sloane ypatingai nuoširdų padėkos laišką, kuriame pabrėžė, kad per jo 47 kunigybs metus tai buvo vienas iš gražiausių jo gyvenime sekmadienių. Jis sužavėtas pačia katedra ir žmonių pamaldumu.

L. Vyčių pamaldos

Šiomet katedroj pamaldos pradamos gegužės 6 ir bus kiekvieną sekmadienį (po kelis kartus) iki rugsėjo 30. Dažnai pamaldos įvyksta ir šeštadieniais. Katalikų pamaldos bus gegužės 20 (Lietuvos Vyčių organizuojamos) ir rugpiūčio 19, kai pamaldas laikys Manchesterio, N. H. vyskupas E. J. Primeau.

J. Savėlis

— Nauji Darbininko skaitytojai: R. Snipas, M.D., Rockaway, N. J., K. Tijiūnėlis, E. Hartford, Conn. Kitiem užsakė: J. Jasulevičius, Meriden, Conn. — Bob. Jasulevičius, Little Rock, Ark. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Darbininko prenumerata naujiem skaitytojam pirmiem metam tik 7 dol.

KAS TOJI PUŠŲ KATEDRA?

Pušų katedroj Naujosios Anglijos vyčiai gegužės 20 rengia iškilmingas pamaldas už Lietuvos kankinius bei laisvės kovotojus ir įmūrys ten lietuvišką akmenį — gintarą. Prieš 25 metus ta vietovė labai mažai kam buvo žinoma, nes tai buvo nuošalus uolėtas ūkininko ūkis su greta dideliu gražiu pušynu. Tačiau šandie ji pragarsėjusi visoj Amerikoje, nes iš visur ten atvyksta ekskursantai bei maldininkai ir beveik iš viso pasaulio atsiunčiamos dovanos, suvenyrai. Ten kas sekmadienį įvyksta įvairių konfesijų pamaldos bei susitelkimai.

Žuvusiam sūnui pagerbti

1937 spalio mėn. Bostono priemiesčio Newtonville gyvenytojai Douglas ir Sibilia Sloane nupirko didelį aplėstą ūkį prie Rindge, New Hampshire, apie 70 mylių į šiaurės vakarus nuo Bostono. Jie turėjo 3 sūnus ir dukterį ir planavo nupirktąjį ūkį išdalinti sklypais, kad kiekvienas vaikas ateity galėtų pasistatyti sau vasamąjį. Juk vieta graži, kalnuota, apaugusi pušimis, apsupta trimis ežerais. Tačiau 1939 prasidėjęs antrasis pasaulinis karas pakeitė visus ankstyvesnius planus.

1942 i kariuomenę buvo pašaukti du Sloanų sūnūs — Sandy ir Jonas. Pirmasis, aviacijos leitenantas ir pilotas, 1944 vasario 22, bombarduodamas Vokietiją, žuvo. Po jo mirties tē-

vam kilo mintis įrengti to ūkio pušynė natūralią pamaldų vietą.

Tam maloniai pritarė kaimynai, kurie savo darbu ir pinigais uoliai prisidėjo. Buvo išvalytas pušynas, pagaminti uoliai ir ant statau pakrančio pamūrytas altorius. Pirmutinės pamaldos įvyko 1945 rugpiūčio 26. Gi iškilmingas atidarymas įvyko 1946 liepos 4. Po pamaldų graži patriotinę kalbą pasakė kongresmanas (vėliau gubernatorius, ir prez. Eisenhowerio padėjėjas) Sherman Adams.

Vėliau dešinėj altoriaus pusėj buvo pamūryta sakykla, o kairėj — patalpa vargonam. Altoriaus viršus padengtas marmuro lenta iš budistų vienuolyno, atminimui karių, žuvusių Vietname.

Šventovė žuvusiem kariam

1957 Amerikos Kongresas — Senatas ir Atstovų Rūmai — vieninai nutarė tą altorių pavadinti Tautos altoriumi ir Pušų katedrą laikyti tautiniu paminklu visiem Amerikos žuvusiem kariam.

Kiek atokiau nuo altoriaus pamūryta krikščykla. Gi prie katedros vartų yra milžiniška akmeninė varpinė, sulig pušų viršūnių aukštumo. Tai paminklas Amerikos moterim, žuvusiom einant tarnybos pareigas karo metu.

Netoli to bokšto yra akmeninis namas, kuriame kartais laikom pamaldas. Ten apsisotja atvykę dvasiškiai, chorai bei žymesnieji svečiai. Jame yra alto-

IŠ VISUR

— Dr. E. Upenieks nuo balandžio 9 paskirtas nauju Latvijos konsulu Toronte.

— Marijonų vienuolijos Sv. Kazimiero provincija gegužės 19 švenčia vienuolijos 300 metų įkūrimo ir 60 metų gyvenimo Amerikoje sukaktis. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Chicagoje koncelebracinėm mišiom vadovaus ir pamokslą sakys arkiv. kard. J. P. Cody, giedos vyčių choras, vadov. muz. F. Strolis, solo giedos J. Vaznelis, vargonais gros dr. L. Šimutis.

— Laisvojo pasaulio lietuvių gydytojų suvažiavimas įvyks gegužės 26-27 Chicagoje, Sheraton-Chicago viešbuty.

— Amerikos Lietuvių Taryba per Vliko ir Altos atstovų pasitarimą gegužės 5 Chicagoje, Vlikui įteikė 8,000 dol.

— Religinės Šalpos rėmėjų iškilmingas susirinkimas įvyks gegužės 27 Chicagoje, Jaunimo centre. Kalbės neseniai iš okupuotos Lietuvos pabėgęs jūrininkas Vytautas Gadliauskas. Bus įteikiami atžymėjimai nusipelnusiem rėmėjam. Meninėj daly dalyvaus tautinių šokių grupė Bijūnas iš Kenoshos, vadovaujamas Stasio Milašiaus.

— Buenos Aires mieste išėinantis lenkų laikraštis "Głos Polski" ilgakame straipsny aprašė religinį persekiojimą Lietuvoje.

— Lanus mieste, Argentinoje, balandžio 15 buvo iškilmingai atidaryta nauja gatvė, kuriai duotas Lietuvos vardas. Ši gatvė anksčiau vadinosi Laisvė — Libertad.

— Zenonas Nomeika, muzikas, vargonų virtuozas, Rochester, N. Y., sunkiai susirgo ir yra paralyzuotas. Guli ligoninėj.

— Australijos LB švietimo taryba sudaryta iš šių asmenų: kun. Alb. Spurgio, O. Zamoiskienės, K. Dundienės, V. Statinicko ir E. Dainienės.

— Paskirti klebonais du būvę parapijų administratoriai: kun. Teodoras Macunas, Švč. Širdies parapijoj, New Philadelphia, Pa., ir kun. Jonas Lukšys, Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijoj, Minersville, Pa.

— Dr. Pranas Skardžius iš Washington, D.C., persikėlė gyventi į Hot Springs, Arkansas.

— Priešvėlykinę savaitę New Yorke įvykusiame Rytų Europos klausimuose besispecializuojančių akademikų draugijos American Association for the Advancement of Slavic Studies suvažiavime viena sesija buvo skirta nerusiškųjų SSSR tautų pasipriešinimui svarstyti. Sesiją globojo neseniai susikūrusi sąjunga The Association for the Study of the Nationalities (US-SR and East Europe), kurios pirmininkas yra ukrainietis Stephan M. Horak (Eastern Illinois University). Sąjunga pereinai pradėjo leisti šapirografuotą žurnalą Nationalities Papers, kuris pasirodys du sykius metuose. Pirmajame numeryje latvis Andris Skreija, sąjungos sekretorius ir išdinkinas, rašo apie Baltijos studijas Amerikos universitetuose. Sąjungos adresas: Prof. A. Skreija, Dept. of Sociology, University of Nebraska, Omaha, Nebraska, 68101. (E)

— Amerikos Latvių Sąjungos suvažiavimas įvyko gegužės 4-6 Priedaine, Freehold, N.J., patalpose. Dalyvavo 78 rinkti delegatai. Iš Iowa 10 atstovų pasiskyrė 5,100 dol. latvių politinės veiklos fondui.

— Dr. J. Girnius, Aidų redaktorius, gegužės 12 išvyko trijų savaičių atostogų į Europą.

— L. B. Hartfordo apylinkės rinkiminė komisija praneša, kad renkant LB VII tarybos narius ir PLB IV seimo atstovus, balsavimai vyks gegužės 19, šeštadienį, 4-7 val. popiet Lietuvos klube, 227 Lawrence St., Hartford, Conn., gegužės 20, sekmadienį, 9-12:30 val. dienos Švč. Trejybės parapijos žemutinėj salėj, Capitol Ave., Hartford, Conn. Balsuoti gali visi. Balsuojant paštu, lapai gaunami pas Regina Žiūrienę, tel. 529-7339.

Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra" atvyksta į Philadelphia ir gegužės 19, šeštadienį, 7 val. vak. koncertuos Muzikinio Klubu salėj. 2715 E. Allegheny Ave.

SAVOTIŠKĄ KRITIKĄ SVARSTANT

1 DR. TOMAS ŽIŪRAITIS, O.P.

L.D. savo kritika "Po mokslo kaukė?", išspausdinta Drauge (1973 sausio 20), pasisako prieš monsinoro Leonardo C. Gižinsko, T.L., straipsnį, pavadintą (be klaustuko) "Po mokslo kaukė".¹ Tas monsinoro straipsnis paskelbtas Darbininke (1972 rugsėjo ir spalio mėn., Nr. 39-43); jame jis nagrinėja Darvino sampratos evoliucijos teoriją, paliesdamas ir kitas evoliucijos teorijas.

L.D. kritika yra savotiška savo užmoju, metodu ir prielaidomis, kaip tai matysime, iš eilės svarstydami ją visą ryšium su monsinoro straipsniu.

Savotiškas užmojis

L.D. savo tos kritikos pradžioje pateikia labai paviršutinišką monsinoro straipsnio santrauką, kuria remiasi visas jo užmojis, būtent:

"Tame (monsinjoro, — T.Ž.) straipsny jis stengiasi įrodyti, kad evoliucijos mokslas, jo dažnai vadinamas darvinizmu, tėra tik kaukė, kuria prisidengę tariamieji mokslininkai varo "ateistinę propagandą". Jis nurodo ir autorius, kurie evoliucijos teoriją vadina "pasaka suaugusiems". Tarp intelektualų esą "evoliucija tiki daugiau teologų, o mažiau gamtininkų" (L.D.).

1. Tame straipsnyje, anot L.D., monsinoras stengiasi įrodyti tuos čia L.D. apytikriai išvardintus dalykus?

Monsinoras visiškai kitaip čia stengiasi, negu L.D. įtaigoja skaitytoją ta savo santrauka. Monsinoras tame straipsnyje stengiasi tik nurodyti tai, kas gamtos mokslininkų ir kitų mokslo sričių ekspertų jau seniai įrodė, kad darvinizmas yra "potvyniška paplitusi klaida" (Nr. 39). Prieš šią klaidą, kaip ir prieš visas kitas evoliucijos teorijas, ne spėliojimais, bet mokslininkai tiesiai esmingais daviniais pasisako visi mums žinomi sąžiningi mokslininkai. Kokie tie mokslininkai? Negalėdamos visų tų mokslininkų išvardinti, monsinoras, tuo reikalu įspėjęs skaitytoją, pamini "tik vieną kitą, labiau pasižymėjusį" (Nr. 39), neužmiršdamas ir mažiau žinomų, bet nemažiau reikšmingų mokslininkų, įrodžiusių iš viso evoliucijos teorijų beprasmybę. Tai beprasmybė, kurios negali ar nenori pripažinti tam tikra tarptautinė propaganda, bet tos beprasmybės negali nepripa-

IŠNAŠOS IR PASTABOS

¹ Monsinoras — Monsinoras Leonardas C. Gižinskas, T.L., ir jo straipsnis, pavadintas "Po mokslo kaukė", išspausdintas Darbininke 1972 rugsėjo ir spalio mėn., Nr. 39-43.

L. D. — monsinoro kritiko vardo ir pavardės inicialai, kuriais jis pasirašo po savo kritika, pavadinta "Po mokslo kaukė?", paskelbta Drauge 1973 sausio 20.

² Henry F. Osborn, Jean Rostand ir kiti. Plg. A.N. Field — The Evolution Hoax Exposed, Hawthorne, Calif., 1971, p. 15; Herbert Wendt — Ich suchte Adam (Die Entdeckung des Menschen), Rowohlt, 1965, p. 240-241, 392; William J. Tinkle — Heredity (A Study in Science and the Bible), Grand Rapids, Michigan, 1970, pratarėms nenumuotai puslapiui, p. 2-20, 32-43, 85-111, 165-175; sūtelktinė studija — Did Man Get Here by Evolution or by Creation?, New York, 1967, p. 11, 23-196 (ta vertingą studiją išleido protestantų International Bible Students Association — Brooklyn, New York). Tas Henry F. Osborn, buvęs darvinistas, yra pats žymiausias šių laikų modernus geologas-paleontologas (1857-1935) savo tyrinėjimų palikimu (Herbert Wendt, loc. cit., p. 241).

³ A. N. Field: The Evolution Hoax Exposed, loc. cit., p. 57, 77-95, 102-104. Tarptautinė evoliucionistų, ypač darvinistų, veržumo propaganda nesiskaito su priemonėmis, persekiuodama net žymiausias mokslininkus, kaip tai liudija Louis Agassiz, Henry F. Osborn, Thomas Dwight, Jacques Maritain, Dietrich von Hildebrand, evol. teorijų istorikas A. N. Field, Hans-Eduard Hengstenberg ir kiti.

⁴ Henry F. Osborn: From the Greeks to Darwin, New York, 1929, ir palygink tą patį Osborn cit. A. N. Field — loc. cit., p. 15; plg. Hans-Eduard Hengstenberg — Evolution und Schoepfung, München, 1963, p. 15-39, 73-88, 189-230, 241-246; to paties autoriaus — Mensch und Materie, Stuttgart, 1965, p. 158-161.

žinti, sakysim, ypač šie mokslininkai: Louis Bounoure, Jean Rostand, Douglas Dewar, Patrick O'Connell, B.D., Vincent O'Brien, Jacques Maritain, toks dr. William J. Tinkle su 300 pripažintų gamtininkų mokslininkų ir kiti, kurių veikalus monsinoras suminėjo savo straipsnyje, kaip šaltinius, apie kuriuos L.D. nesiteikė net užsiminti.

Visiem tiem, kuriem evoliucijos istorija iki šių dienų nežinoma ar permažai žinoma, monsinoras ne tik pamini tuos mokslininkus, bet dažniausiai ir jų veikalus charakterizuoja, nurodydamas, kodėl ir kaip jie pasisako prieš darvinizmą ir kitas evoliucijos teorijas. Apie tai dar kalbėsime. Žodžiu, monsinoras visiškai kitaip stengiasi nurodyti evoliuciją po mokslo kauke, negu L.D. parodyta jo kritikos pradžioje — toje santraukoje.

2. Evoliucijos mokslas monsinoro dažnai vadinamas darvinizmu?

Pagal tokią L.D. užmojo klaidinančią sugestiją išeina, kad monsinoras žino tik vieną evoliucijos teorijų rūšį — darvinizmą, kaip tai suprato kai kurie jo kritikos skaitytojai. Monsinoras šalia darvinizmo labai aiškiai nurodo ir kitas evoliucijos teorijas, kurių geriausiai žinomi kūrėjai ar naujoviškesni jų puoselėtojai yra šie: George Buffon, J. B. Lamarck, Ernst Haeckel, Sir Julian Huxley, Pierre Teilhard de Chardin ir kiti (Nr. 39, 41 ir 43).

Kaip gi aiškiau reikėtų nurodyti skirtumą tarp darvinizmo ir visų kitų evoliucijos teorijų, nors tarp jų ir darvinizmo yra toks skirtumas, koks jis yra tarp didesnio ar mažesnio laipsnio evoliucijos vardo nesąmonių (Henry Fairfield Osborn, Jean Rostand, Louis Agassiz, dr. William J. Tinkle ir kiti)?²

Monsinoras evoliucionistų beviltiškų samprotavimų vadina ne mokslu, bet teorija, "tikriau sakant — visiškai nepagrįsta teorija" (Nr. 39). Todėl monsinoras tame savo straipsnyje net neužsimena apie evoliucijos mokslą, kurį L.D. priiskiria monsinorui. Monsinoras rašo apie evoliucijos teoriją; apie tai, kaip pats Darvinas pripažįsta savo teorijos silpnumus, ką kiti gamtininkai sako apie Darvino teoriją ir t.t. (Nr. 39, 40 ir 42). Nemažai čia pateikta tų teorijų, kurių nereikėtų taip lengvai maišyti su "evoliucijos mokslu" (L.D.), iš esmės priešingu pačiam monsinoro straipsniui.

Laikydami pirmiausia tokio savo užmojo, L.D. labai paviršutiniškai pažvelgė ir į tai, kodėl monsinoras tame savo straipsnyje, dažnai minėdamas tariamą evoliucijos mokslą, dažnai jį vadina darvinizmu... Pats darvinizmas — tai labiausiai masėse paplitusi klaida, "pati didžiausia klaida" (dr. A. Fleischmann), žinoma dažniausiai vien tik evoliucijos vardu. Savaime aišku, kad, dažnai kalbant apie evoliucijos "mokslą", dažnai tenka kalbėti ir apie darvinizmą. Juo labiau taip reikia apie vieną ir kitą kalbėti, kompetentingai nurodant vieno ir kito pagrindinę kilmę, atsiradusią mokslo vardu arba po mokslo kauke, kaip tai monsinoro labai teisingai ir nurodyta.

3. L.D. per daug bendrybėmis paverčia ir tą labai nepopuliarią (evoliucionistų tarpe) neišvengiamą reikalą: "Evoliucijos mokslas... tėra tik kaukė" (L. D.). Kokia kaukė? Visokių yra kaukių. Visokiais būdais kai kurie žmonės savo užmojus ir sugestijas ar prielaidas kaukėmis pridengia, po jų uždaiga veikia, klysdami ir kitus klaidindami dėl tam tikrų priežasčių. Monsinoras įsakmiai nurodė, kad jis rašo apie tokią evoliuciją, kuri atsirado ir vystosi po tokią kaukė, kurią jis gal kiek "nemandagiai", bet labai teisingai pavadino "po mokslo

Tėv. Tomas Vytautas Žiūraitis, O.P.

kaukė". Jeigu monsinorui evoliucija reikštų tik šiaip sau bet kurios rūšies kaukę, tai tuo pačiu bet kurios rūšies kaukė turėtų jam reikšti ne ką kitą, o vien tik evoliuciją. Kitaip sakant: evoliucija — tai tik kaukė arba atvirkščiai. Jeigu taip, tai monsinoras ir savo tą straipsnį būtų turėjęs bent šiaip ar iš esmės panašiai pavadinti: "Evoliucija — tik kaukė po mokslo kauke" arba "Po mokslo kauke tik kaukė — evoliucija" ir t.t. Per daug čia kaukių išsivystyti, laikantis L.D. užmojo galutinį išvadą, o ne monsinoro nurodymų, kurie toliau dar labiau skiriamasi nuo tos L.D. santraukos.

4. "Tik kaukė" prisidengę tariamieji mokslininkai varo ateistinę propagandą? "Tik kaukė" mokslo vardu prisidengęs, sakysim, toks Julian Huxley varė (iki savo mirties) net atkakliai ateistinę propagandą. Tačiau monsinoras to Huxley nelaiko tariamuoju mokslininku, kaip tai liudija visas jo straipsnis. Monsinjoro žodžiais: "Sir Julian Huxley, tarptautinio mato autoritetas gamtos mokslų srityje, būdamas ateistas, tikrai nebuvo kunigų įtakoj" (Nr. 39), negailestingai sugriovęs visą Darvino teoriją, gindamas savo — "tobulesnę" evoliucijos teoriją, kurią jis pats vėliau pakeitė savotiškos neliečiamybės religija, nerasdama jai jokio mokslinio pagrindo, kaip vėliau matysime.

Monsinoras tokį kaip Julian Huxley — žymų (savo teorijos) evoliucionistą ir dar žymesnį ateistą vadina net tarptautinio mato autoritetu gamtos mokslų srityje. Tuo tarpu L.D. tą patį Huxley monsinoro vardu pavadina tariamuoju mokslininku, nesiskaitydami su pačiu monsinoro straipsniu, nekaltant jau apie jame pateiktuosius šaltinius. Yra mokslininkų evoliucionistų, kurie mėgina gyventi pagal savo ateizmą, bet nemėgina užsiimti ateistine propaganda. Yra ir visiškai kitokios rūšies ateistų, kurie nieko bendro neturi nei su mokslu, nei su evoliucija. Pagaliau tikras mokslininkas, veikdamas mokslo vardu evoliucijos ar ateizmo labui, tuo pačiu reiškiasi tariamuoju mokslu, nenustodamas, aišku, tų mokslo žinių ir nuopelnų, kurių jis iš tikrųjų yra vertas. Tokia monsinoro yra pagrindinė mintis tariamųjų ir netariamųjų mokslininkų, evoliucionistų, ateistų ir jų varomos ar nevaromos propagandos atvejais.

5. Monsinoras, anot tos L.D. santraukos, nurodo ir autorius, kurie evoliucijos teoriją (ateist — ne mokslą) vadina "pasaka suaugusiems". Kokių autorius ir kiek jų nurodo monsinoras, kurie apie evoliucijos teoriją taip atsiliepią? Ar tie autoriai iš tikrųjų yra ir mokslininkai? Jeigu jie iš tikrųjų yra mokslininkai, tai kuo jie remiasi, atmesdami evoliuciją kaip "pasaką suaugusiems"? L.D. kritikoje tokiem ar panašiem klausimam spręsti visiškai nėra vietos, kurios užtektinai randame monsinoro straipsnyje, kiek tai įmanoma ir būtinyje straipsnio apimtyje.

Monsinoras ne tik konkrečiai nurodo, bet ir įžvalgiai apibūdina, sakysim, šiuos ne tik autorius, bet ir mokslininkus: Douglas Dewar, Louis Bounoure, Jean Rostand, kurie darvinizmą

vadina labiausiai paplitusia "pasaka suaugusiems". Prie šių "pasakotojų" monsinoro straipsnyje mieliai prisijungia mum žinomas dr. William J. Tinkle su gamtos mokslininkų "sąrašu", kurie viešai drįso pasisakyti prieš tarptautinio smurto evoliucinę propagandą (prof. Thomas Dwight, prof. G. Macready Price ir kiti).³ Tai virš 300 mokslininkų monsinoro nurodyta, kurie viešai ir drąsiai pasisakė prieš darvinizmą ir iš viso prieš evoliucionizmą. Jų tarpe rasime tokių, kurie vieną ir kitą "izmą" vadina ne tik "pasaka suaugusiems", bet dar daugiau — "absurdiška pasaka", žemiau kritikos pasityčiojimu iš pačių gamtos mokslų. Juo labiau, kad visos mum žinomos evoliucijos teorijos yra sužlugusios sąžiningų mokslininkų pasaulyje Henry F. Osborn)⁴, tuo tarpu toliau čia to (sužlugimo) klausimo neliečiant.

Tartum gelbėdamas darvinizmą ir visas kitas evoliucijos teorijas arba evoliucionizmą tikrąja to žodžio prasme, L.D. iš tų visų mokslininkų pasirenka tik vieną mokslininką, nepaminėdamas net jo vardo, bet pilnai pasitenkindamas pasakę, kad tai esąs kažkoks prancūzas. Jo žodžiais: "Monsinoras savo nuomonę remia ir gamtos mokslo autoritetais — vienu prancūzu, kuris evoliucijos teoriją vadina "pasaka suaugusiems", konkrečiai pagal savo užmojų pridurdamas vien tik Julian Huxley" (L.D. kritikos pirmoje pusėje; mano pbr.). O tas L.D. vienas prancūzas iš tikrųjų yra ne vienas, taip "pasakiškai" atsiliepięs apie evoliuciją, — tai prof. Louis Bounoure, jo mokslo kolega Jean Rostand ir visi kiti aukščiau paminėti, kaip tai monsinoro tame straipsnyje konkrečiai nurodyta, o L.D. kritikoje visiškai kitaip parodyta.

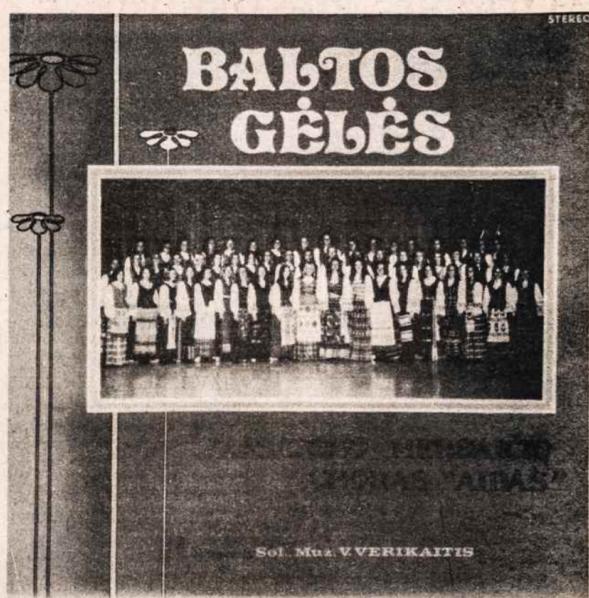
6. Negeriau L.D. parodyta ir tos santraukos pabaigoje: "Tarp intelektualų esą "evoliucija tiki daugiau teologų, o mažiau gamtininkų" (L.D.).

Monsinoras tame savo straipsnyje parašė, kad tarp intelektualų evoliucija tiki daug daugiau teologų, o mažiau gamtininkų (Nr. 39). Kodėl monsinoras surado ne tik daugiau, bet daug daugiau tokių teologų, kokiais šaltiniais jis tą neprastą atradimą atskleidė? Ar monsinoras čia tą savo įdomų atradimą sieja su visais intelektualais, kiek tik jų yra pasaulyje ryšium su teologais ir gamtininkais, o gal jis ribojasi tik tokiais intelektualais, kurių tam tikrą skaičių kas nors ištyrė ir kur nors viešai paskelbė? Ir į šiuos klausimus, suprantama, veltui ieškotume pas L.D. kritinio pasisakymo. Tuo tarpu pats monsinoras ne tik tuos klausimus, bet ir jų priežastis šiaip mum nušviečia:

"Įtarimas, kad tik kunigai priešinasi Darvino teorijai, nesiderina su daug metų trukusiais stebėjimais įžymaus tos srities eksperto. Vincent J. O'Brien, Castleknock College (County Dublin, Ireland) profesorius, aiškių gamtos mokslų mokytojų draugijos pirmininkas, Dubline leidžiamame žurnale The Wanderer prieš kelis metus rašė, kad tarp jo sutiktu intelektualų evoliucija tiki daug daugiau teologų, o mažiau gamtininkų" (Nr. 39, — mano pbr.).

Tuo ir baigiama svarstyti pirmiausia tą L.D. santrauką, kuria remiasi visas jo užmojis, būdingas ir jo savotiškam metodui. (Bus daugiau)

Naują dokumentinę knygą Vliko pastangomis ir Tautos Fondo lėšomis išleido Robert Speller leidykla New Yorke. Tai dr. Bronio J. Kaslo redaguota knyga "THE USSR-GERMAN AGGRESSION AGAINST LITHUANIA". Didelio formato 543 psl. knygoj dokumentai nušviečia komunistų ir nacių sandėrį, priedusį prie Lietuvos nepriklausomybės sužlugdymo. Kaina 15 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoj.

Hamiltono mergaičių choro Aido išleistos plokštelės viršelis. Plokštelė gaunama Darbininko administracijoje.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play — Stereo — Hi-Fi — Lithuanian Records

Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo	5.00
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo	5.00
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-šokių (2 pl.)	Stereo	8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	Stereo	5.00
Aldona Stempuzis, su Stuttgarto simfonija	Stereo	6.00
Ainių dainos, Stuttgarto simf. muzika D. Lapinskas	Stereo	6.00
Dainos ir arijos, Sol. E. Kardelienės	Stereo	2.00
Dainos ir arijos, Sol. E. Kardelienės	Stereo	6.00
Žirginėliai, B. Pškelevičiūtės vaikams pasakos	Stereo	5.00
Antrieji žirginėliai, vaikams pasakos	Stereo	5.00
C. Vasilaušienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	Stereo	6.00
D. Dolskio, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	Stereo	6.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	Stereo	5.00
Palangos Juzė, vaidina profesionalai aktorai	Stereo	5.00
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	Stereo	5.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika	Stereo	5.00
Dainuoja Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo	5.00
Sigitė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	Stereo	5.00
Dainų ir arijų recitalis, sol. J. Vaznelio	Stereo	5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo	7.00
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgrotą 12 liet. patriotinių maršų	Stereo	6.00
Meš padainuosim, Ciurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	Stereo	6.00
Kur lygus laukai, 9 lengvos muzikos dainos	Stereo	6.00
Svajonių skurvyje, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos šokių	Stereo	2.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-šokių	Stereo	5.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	Stereo	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	Stereo	5.00
Ar pamėni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo	6.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzika solo	Stereo	5.00
Sutemę garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių — Stereo	Stereo	6.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės	Stereo	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų	Stereo	5.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūnės moderni muzika — stereo	Stereo	5.00
Varpas, Toronto choro liet. dainos ir operos (Stereo)	Stereo	6.00
7 Kristaus žodžiai, Sv. Kazimiero parapijos choras	Stereo	7.00
Svajonių žemė, 13 modernių dainų, stereo	Stereo	6.00
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 liet. dainų	Stereo	2.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	Stereo	2.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės	Stereo	3.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	Stereo	5.00
Grįšim, grįšim, Moterų okteto 15 dainų	Stereo	5.00
Dainos ir arijos, V. Daunoro	Stereo	5.00
Linksmieji broliai, juokų ir šokių rinkinys	Stereo	5.00
Lietuvių rinkinys su Lietuvos Himnu VI	Stereo	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo	Stereo	3.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 l. dainų	Stereo	5.00
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ans. 14 l. d. Stereo	Stereo	5.00
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų	Stereo	5.00
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 dukrytės, 15 liet. dainų	Stereo	5.00
Lietuvių tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija	Stereo	5.00
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienei	Stereo	5.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo	5.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid.	Stereo	5.00
Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto 14 liet. dainos	Stereo	5.00
Pupų dėdės ir kitų muzika, dainos 27	Stereo	5.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	Stereo	5.00
A. Dvariono šokių muzikos rinkinys Nr. 25	Stereo	5.00
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	Stereo	5.00
Mano Lietuvos prisiminimai, sol. L. Juodytės	Stereo	5.00
Muzikos rinkinys 28 (Karo mokykla ir kit.)	Stereo	5.00
Motute mano, I. Serapinienės dainos	Stereo	5.00
Lietuviški šokiai, akord. K. Daubaras, 18 šokių	Stereo	5.00
Mes žengiam su daina, New Yorko vyrų okteto 17 d. Stereo	Stereo	5.00
Vakaruškininkės dainuoja, S. Barkus, giesmės, dainos	Stereo	5.00
Dainos ir arijos, K. Petrausko	Stereo	7.00
Ciurlionis, albumas iš 2 pl. 28 dainos	Stereo	10.00
Lia-li-li, 18 skautišku dainų	Stereo	5.00
Julės Rajauskaitės piano recitalis: Music of Fr. Liszt	Stereo	6.00
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo	5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo	5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės su himnu	Stereo	5.00
A. Šabanauško, po 12 dainų-šokių 10, 11, 18 ir 26 albumas po	Stereo	5.00
Lietuvos koplyčios iškilmės Romoj, Stereo	Stereo	5.00
Lietuvos Atsiminimų radio jubilejus Stereo	Stereo	5.00
Lionės Juodytės dainų-operų recitalis	Stereo	5.00
Is Rūtų šalies, A. Stephens singers	Stereo	5.00
Dainos, A. Dičiūtės-Trečiukienės, recitalis	Stereo	5.00
Dainos ir arijos, J. Armonienės	Stereo	5.00
Ar žinai tą šalį, Romos Mastienės	Stereo	5.00
Skambėkite dainos, J. Kristolaitytės	Stereo	5.00
Lietuvių kompozitorių dainų recitalis, S. Klimaitės	Stereo	5.00
Kur gimta padangė, 14 lengvos muzikos kūrinių	Stereo	5.00
Tykus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos dainų	Stereo	5.00
Jorėvių keliai, 16 lengvų muzikos dainų	Stereo	5.00
Gimtinės dangus, 12 lengvų muzikos kūrinių	Stereo	5.00
Svajonių muzika, 12 muzikos-šokių dainos	Stereo	5.50
Tėviškos vėjas, 13 muzikos-šokių dainos	Stereo	6.00
Ar tu menį, 13 muzikos-šokių dainos	Stereo	6.00
Sek pasaką vaikam, L. Rastentvės ir D. Lapinsko	Stereo	6.00
Lietuvių kompozitorių dainos, B. Kemežaitės	Stereo	6.00
Gina Čapkauskienė dainuoja	Stereo	6.00
Antanas Kučingis su orkestru	Stereo	6.00
Anoj pusėj Nemunėlio, 12 muzikos-šokių dainų	Stereo	5.00
Akvarelė, 14 lengvos muzikos kūrinių	Stereo	6.00
Žiburėlis, 14 muzikos-šokių dainų	Stereo	6.00
Sodauto, Vilniaus vyrų choro 8 dainos	Stereo	6.00
Oi, toli, toli... Phila. choro "Viltis" 12 dainų	Stereo	6.00
Labą rytą, N. Y. vyrų choro "Perkūnas" 15 dainų	Stereo	6.00
Vai lėkite dainos, Chicago Vycių choro dainos	Stereo	5.00
Pranašė Didis, Liet. Evangelikų choro giesmės	Stereo	5.00

Kokiais keliais aš keliausiu, dainuoja vyrų kvint. "Baltija"
 Baltos gėlės, Hamiltono Aido choro su V. Verikaitiu.
 13 dainų Stereo 6.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

(Siųsti tik plokštelių užsakymus. Gavėjas apmoka tik gavęs sąskaitą ir plokšteles, nes kartais užsakoma plokštelė, kurios išparduotos.)

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ YRA PLAČIOS APIMTIES

Lietuvių charta aiškiai nurodo, kad išeivijai Lietuvių Bendruomenę sudaro visi lietuviai. Vadinas, jei mes visi turėtume tokią sampratą, tai pasaulio, kraštų, apygardų, apylinkių vykdomieji organai mum būtų aukščiausi veiksniai ir autoritetai. O giliau žvelgiant į mūsų išlikimą ir jo pratęsimą, išeivijai būtina reikėtų turėti aukščiausią veiksnį — autoritetą, į kurį visi, neišskiriant nė Vliko su Alta, galėtume atsiremti ir būti naudingi Lietuvai.

Tačiau tokiai sampratai pastojos kelią pavydas, egoizmas ir silpnas išmąstymas, kaip ilgiau mūsų laivelis galėtų plūduriuoti svetimųjų jūroje. Išėjo taip, kad kelio pastojėjai nepasitaravo politiniams veiksniams ir pačiai Lietuvių Bendruomenei.

Jei minėtai sampratą ugdyti iš politinių veiksmų — partijų pusės nebūtų buvęs pastotas kelias, tai iš stipresnės, geriau organizuotos Lietuvių Bendruomenės būtų daugiau laimėję Alta ir Vlikas. Be to, tarp LB ir Altos šiandien būtų daug geresni santykiai ir nebūtų reikėję Bendruomenei pasukti organizacijos keliu.

Kaip mes į Bendruomenę bežiūrėtume, — ar ją sudaro visi lietuviai, ar tik mokantieji solidarumo mokesčių, — ji tvarkosi organizaciniais pagrindais. Giliau žvelgiant į jos misiją, ji negali būti visų sambūrių tarnaitė. Bet, siekdama aukščiausio pripažinimo iš visuomenės, o pati nedirbdama savo vardu, tokio pripažinimo nesulauks.

Bent visi JAV LB-nės vykdomųjų organų darbuotojai turėtų įsidėmėti, kad visuomenė gerbia tik susiklausiusią lietuvių šeimą. Taip ji elgiasi ir su susiklausiusiom organizacijom.

Lietuvių Bendruomenė yra plačios apimties. Ji įsteigta vykdyti platiems uždaviniams. JAV LB-nės taryba yra aukščiausias organas, kurį išsirenkam mes patys, mokantieji solidarumo mokesčių. Todėl apygardų ir apylinkių valdybom nesilaikyti tarybos nutarimų, išleistų įstatų ir nevykdyti nurodytų darbų yra tas pats, kaip savomis rankomis

silpninti Bendruomenę ar jos sampratą.

Bendruomenininkai, kurie blokuojasi grupėmis, norėdami išstumti iš valdybos asmenis, vykdančius visus tarybos nutarimus, tokie bendruomenininkai mažai kuo skiriasi nuo kraštutinių JAV hipių, norinčių turėti šiame krašte suirutę. Atitolink, Viešpatie, Lietuvių Bendruomenę nuo tokių veikėjų!

JAV LB-nės tarybos su krašto valdyba ir apygardų bei apylinkių ėjimas skirtingu keliu labai silpnina LB-nę. Visi LB vykdomieji organai turi persiorientuoti ir ranka rankon eiti su savo aukštesniais vykdomaisiais organais.

Jeigu lietuvių apdraudus draugijos turi teisę darbuotis politinėje srityje, tokią teisę dar daugiau turi Lietuvių Bendruomenė. Visi veiksniai turi remti ir stiprinti LB-nę, o ne ją skaldyti.

Br. Juška

BALTIMORĖS ŽINIOS

Ekskursiją į Bermudų organizavo Ona Lekevičienė. Dalyvavo nemaža Šv. Alfonso parapijos narių, jų tarpe buvo ir lietuviškos radijo valandėlės vedėjas Albertas Juškus ir jo žmona Betty. Į Baltimorę grįžo gegužės 12.

Aidas, Hamiltono mergaičių choras, koncertavo gegužės 12 Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Koncertą rengė Liet. Tautinės Sąjungos Baltimorės skyrius. Chorui vadovauja solistas Vaclovas Verikaitis, kuris taip pat padainavo ir solo. Koncertas buvo puikus ir pakilus. Po programos buvo šokiai.

Šeimų komunija buvo gegužės 13 per 8:30 v. mišias, kurias aukėjo prel. L. Mendelis. Jis pasakė ir pritaikytą pamokslą. Giedojimo didysis choras.

Procesija Marijos garbei buvo gegužės 13, sekmadienį, 4 v. popiet. Dalyvavo parapijos orga-

Baltimorės vyrų choras Daina balandžio 28 savo koncertą dedikavo prel. L. Mendeliui jo 75 metų sukakties progą. Visa publika jam sugiedojo ilgiausių metų. Viduryje — prel. L. Mendelis, kairėje programos pranešėja Ramunė Buivyte, dešinėje choro dirigentė Lilė Baker-Bakerskienė.

nizacijos, mokyklos vaikai, sodalietės nešė Marijos statulą. Bažnyčioj statulą vainikavo Donna Naidičiūtė.

Daina, vyrų choras, gegužės 20, sekmadienį, per 8:30 v. mišias giedos gražias Marijos giesmes. Visi kviečiami tose pamaldose dalyvauti. Mišias aukos Dainos pirmininkas kun. A. Dranginis.

Gėlių darželius lietuviškos įrengia prie savo namų. Vieną iš gražiausių darželių turi Gendrutė Valeikienė. Praeiviai sustoja ir pasigėri gėlėmis.

Jonas Obelinis

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siūstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

AR NEBŪTŲ VARGO SU VYRO VAIKAIS?

Klausimas

Turim dvejus namus: vienus mieste, kitus prie jūros — vasarvietę. Abeji namai mūsų abiejų vardu: mano ir vyro. Santautos banke taip pat abiejų vardu.

Mano vyras yra už mane 20 metų vyresnis. Turi du vaikus iš pirmosios žmonos. Tie vaikai yra suaugę ir turi savo šeimas.

Dabar klausimas: jei vyras numirtų pirmas, ar neturėčiau vargo su jo vaikais? Ar man reikėtų mokėti valdžiai mokesčius, jei nėra testamentų? Ar aš galėčiau pinigais tuoj išimti iš banko, kad paskui nebūtų apie juos kalbų? Ar privalo mano vyras ką nors palikti savo vaikams, jei jiems pinigų netruksta?

Mano vyras yra ankstesnės išeivijos lietuvis. Aš pati esu dytcentai sudarė 57,000 dol.

D.K., Chicago, Ill.

Atsakymas

Niekas negalėtų Tamstos užtikrinti, kad, vyrui mirus, neturėsi "vargo" su jo vaikais.

Dėl namų. Jei jie yra abiejų vardu, kaip vyro ir žmonos, vyro mirties atveju namai tektų Tamstai.

Dėl santaupų. Jei santaupos yra abiejų vardu (either or survivor), vyrui mirus, jos tektų Tamstai. Tamsta galėtų nueiti į banką ir tuos pinigus išsiimti. Tačiau tai toli gražu nereikia, kad Tamstos vyro vaikai negalėtų Tamstos patraukti teisman, nurodydami, kad jų tėvas dėjo pinigų bankan abiejų vardu vien savo "patogumo dėlei", nenutardamas, kad tie pinigai tektų vien Tamstai, jam mirus. Įvairių valstijų teismų nutarimų šviesoje aš pasakysčiau, kad tokie vaikų argumentai būtų silpni ir kad jiems būtų labai sunku įrodyti tokius savo "teigimus". Tačiau jei jie šiuo reikalu nutartų kreiptis į teismą, jie galėtų suteikti Tamstai daug sielvarto ir sudaryti daug nereikalingų iš-

laidų sau ir Tamstai. Todėl patariu Tamstai ir vyrui sudaryti testamentus ir viską palikti tvarkingai ir pagal savo pageidavimus.

Dėl paveldėjimo mokesčių. Jūs reikia mokėti valdžiai (inheritance taxes), ar yra testamentas, ar jo nėra, jei paliekamas turtas viršija tam tikrą valdžios nustatytą sumą. Mokesčių dydis priklauso nuo palikimo sumos, nuo to, kas paveldi, nuo to, kas turtą arba pinigą "uždirbo" ir t.t.

BRAZINSKŲ LAIŠKAS ŠAULIAM

Brazinskių laiškas šauliam Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje Vytauto Didžiojo kuopos Chicagoj pirmininkas Vl. Išganaitis gavo iš Turkijoje kalinamų tėvo ir sūnaus Prano ir Algirdo Brazinskių laišką, kuriame, tarp kitko, rašoma:

"Nuosirdžiai dėkojame už Jūsų tokį malonų laišką. Taip pat širdingai dėkojame Vytauto Didžiojo šaulių kuopai ir visiems Lietuvos šauliams patriotams už visokeriopą moralinę ir materialinę pagalbą, teikiamą mums, Lietuvos laisvės kovotojams, kalinamiems Turkijos kalėjimuose."

"Lietuvos Šaulių Sąjunga nepriklausomybės metais turėjo ypatingos tautinės ir valstybinės reikšmės. Taikos metu jinai bu-

Lietuvos pasiuntinybės žinios

Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas su žmona dalyvavo visoje eilėje priėmimų: balandžio 17 — Pakistano ambasadoriaus priėmime naujos konstitucijos įsigaliojimo progą; balandžio 26 — Tanzanijos ambasadoriaus priėmime, kur buvo atžymėta jų unijos diena; tą pačią dieną dalyvavo Panamos ambasadoriaus priėmime Pan American unijos rūmuose, priėmimas buvo suruoštas diplomatinėmis misijomis ir jų žmonių garbei. Balandžio 27 dalyvavo Tago ambasadoriaus priėmime jų nepriklausomybės šventės progą. Gegužės 3 dalyvavo priėmime, kurį surengė tarptautinis klubas diplomatinėmis misijomis ir jų žmonių garbei. Gegužės 20 dalyvavo Kamerūno ambasadoriaus priėmime jų tautinės šventės progą.

O. Kajeckienė balandžio 19 dalyvavo Belgijos ambasadoriaus žmonos paskaitoje tarptautiniame klube. Paskaita buvo apie diplomatų žmonas.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba Darbininko redakcijai prisiuntė laišką, kuriame dėkoja už gražų sąjungos darbų vertinimą, visuomenei sąjungos veiklos pristatymą bei jaunųjų spaudos bendradarbių ugdymą. Pridėta ir 10 dol. auka, už kurią reiškiamė padėką.

— Argentinos lietuviai dešimties metų laikotarpį išgavo jau 10 gatvių Lietuvos vardu Avelanados, Beriso, Kordubos, Quilmės, Comodoro, Lanus ir Temperley miestuose.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba Darbininko redakcijai prisiuntė laišką, kuriame dėkoja už gražų sąjungos darbų vertinimą, visuomenei sąjungos veiklos pristatymą bei jaunųjų spaudos bendradarbių ugdymą. Pridėta ir 10 dol. auka, už kurią reiškiamė padėką.

"Lietuvos kariai ir ypatingai šauliai savo gausiomis kraujo aukomis 1941 birželio sukilime ir 1944-54 Lietuvos partizaniniame kare (jame žuvo mano tėvas šaulys Stasys Brazinskas, 1949.XII.21) padėjo tvirtus moralinius pagrindus tolimesnei lietuvių tautos rezistencijai."

"Dabartinis lietuvių tautos rezistencinės kovos etapas yra — Baltijos atgimimas. Jis yra visų stipriausias, visų paveikiausias (ir visų teisingiausias!). Jis neišvengiamai atneš galutinę pergalę!"

25-50% NUOLAIDA!

Velykų, mokslo metų baigimo bei kitomis progomis, geriausia dovana yra knyga, nes ji ilgiau išlisk už bet kurią kitą dovana.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLA teikia daug lengvatų perkant leidyklos išleistus leidinius, išskiriant Encyclopedia Lituanica. Išnaudokite šią retai pasitaikančią progą.

Teirautis:

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

IŠ VISUR

— Dr. Julius J. Bielskis, Lietuvos gen. konsulas, balandžio 28 dalyvavo LB Vakarų apygardos suvažiavime ir pasakė gražią kalbą. Konsulas gėrėjosi LB Lietuvos laisvinimo veikla ir ypač aukštai vertino LB krašto valdybos paruoštą memorandumą.

— Domicėlė Slezevičienė-Pavalkytė, visuomenininkė, dantų gydytoja, buv. ministerio pirmininko Mykolo Slezevičiaus našlė, gegužės 8 mirė Chicagoj. Velionė buvo gimusi 1884 rugpiučio 10 Pagausančio k., Kauono apskr.

— Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos rengiamas kitas spaudos balius įvyks sausio 26 Chicagoj, Martinio restorano salėje, talpinančioj 600 svečių.

— Juozas Petrėnas, prieš metus laiko perėmęs redaguoti Montrealy leidžiamą "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraštį, iš pareigų pasitraukia ir rengiasi grįžti į New Yorką.

— Romas Sakadolskis, veikliai pasireiškęs visuomeniniame ir jaunimo gyvenime, II PL jaunimo kongreso komiteto pirmininkas, gavo valdišką tarnybą Amerikos Lietuvių Balse. Į Washingtoną iš Chicago išvyksta gegužės vidury.

— Algio Rukšėno parašytos knygos "Day of Shame", kurioj apibūdinami Simo Kudirkos įvykiai, pristatymas įvyks gegužės 20 Chicagoj, Jaunimo centro kavinėj. Knygos pristatymą rengia PL Jaunimo sąjungos ryšių centras.

— Iš Clevelando, Ohio, Atvelykio savaitgalį į Los Angeles, Calif., buvo nuvykusi tautinių šokių grupė Grandinė. Koncertui į Los Angeles, Calif., spalio 20 pakviestas Čiurlionio ansamblis.

— Californijoje Encyclopedia Lituanica uoliai platina Balys Grauzinis. Ten, atsiliepdami į LB paskelbtą platinimo vėjav, enciklopediją užsisakė: A.A. Kudirka, R. Heinnings, K. Pažemėnas, A. Šimkus, J. A. Rudvalis, dr. A. Monstavičius, S. Kvecas.

— Phoenix, Arizonoj, yra įsikūrus gana veikli lietuvių kolonija, kuri turi savo dvasias vadą kun. Antaną Valiūšką ir organizuotą Lietuvių Bendruomenę, kuri su savo pirmininku generolu Mieželiu ir O. Metrikiene vadovaujamu choru gražiai paminai įvairias lietuviškojo gyvenimo šventes. Phoenix, Arizonoj, du lietuviai — M. Dambrauskas ir Rimavičius — turi nuosavus motelius, kurie gražiai aptamuoja pravažiuojančius svečius.

— Danutė Drazdytė, baltimorietė, Adelphi universitete, New Yorke, baigė baletu studijas. Diplomatiniam darbiui ji pastatė savo pačios kūrinį "Sweet off her feet", kuriame dalyvavo 18 šokėjų. Gegužės 26 sukurs lietuvišką šeimą su Remigijum Balčiūnu, baigusiu prekybinės ir pramonės administracijos studijas Marylando universitete. Jis šiuo metu dirba Baltimorės burmistro įstaigoj ir siekia aukštesnio mokslinio laipsnio.

— Vyt. Meilus, ilgus metus dirbęs Ispanijoj ir Japonijoj kaip imigracijos pareigūnas Kanados atstovybėse, kurį laiką dirbo centre Ottawoj. Gegužės pradžioj tom pačiom pareigom persikels į Švediją.

— "Aušra", Windsorio mergaičių kvartetas, vadovaujamas Valės Tautkevičienės, atliks meninę programą Philadelphijoje gegužės 19. Kvartetą pakvietė Vilties choras savo metinio pobūvio progą.

— Philadelphijos ateitininkų šventė šiemet įvyks birželio 16-17. Sendraugių valdybą sudaro: pirm. — Edmundas Binkis, nariai — V. Mikėnienė, K. Juzaitienė, I. Gaila ir A. Gečys.

— Latvių gimnazija veikia Muenster, V. Vokietijoje. Dabar joje yra 80 moksleivių. Kovo 27 — balandžio 24 šių moksleivių grupė lankėsi JAV ir latvių kolonijose suvaidino latviškas vestuves su tautiniais šokiais ir kanklių muzika.

Solistė Irena Stankūnaitė dainuoja New Havene, kur gegužės 19 bus atžymėta LMK Federacijos New Haveno klubo veiklos dešimtmetis.

Solistas Liudas Stukas dalyvauja LMK Federacijos New Haveno klubo dešimties metų minėjime, kuris bus gegužės 19. Ta progą rengiamas religinis koncertas.

New Haven, Conn.

Paminėtas LF dešimtmetis Lietuvių Fondo dešimtmėčio minėjimas balandžio 8 pradėtas pamaldomis. Pasimelsta už LF narius, mirusius New Havene.

Parapijos didžiojo salėj antrą minėjimo dalį pradėjo LF įgaliotinis New Havene Antanas Gruzdyš.

Plačiau apie Fondą kalbėjo A. Brazauskas, svečias iš Waterburio. Jis klausytojus supažindino su pačiomis pirmosiomis Fondo steigimo mintimis. Minčių ir pasiūlymų tuo reikalu būta keleto. Daugiausia pritarimo susilaukė dr. Antano Razmos pasiūlymas 1962. Jau tais pačiais metais naujagimis LF susilaukė 17,000 dol. Pamečiui augant pagrindiniam kapitalui, augo ir procentai, kurie kasmet paskirstomi lietuviškam švietimui ir kitiem kultūriniam reikalom. 1972 procentai sudarė 57,000 dol.

Fondo susiformavimą New Havene atpasakojo A. Gruzdyš. Perskaitė ilgoką LF narių sąrašą. Su šių metų LF vėjaus rezultatais New Havenui skirtoji kvota išpildyta.

Naujais nariais vėjaus metu Fondan įstojo 7 asmenys (šeimos). Vaiva Vėbraitė įnešė 100 dol., Dalia Ramanauskaitė — Jensen — 100; Vanda ir Antanas Gruzdziai 100 dol. papildė savo įnašus, įrašydami Fondan nuzudytą brolių Bronių. Kiti įnešė po mažiau, su pažadais papildyti iki 100. Vėjaus metu grynais pinigais surinkta 570 dol.

Pasakyti po keletą žodžių pakviesti Salomėja Valiūkienė — LMKF New Haveno klubo pirm., Marijona Jokubaitė — ALRK Mot. S-gos 33 kp. pirm. ir Zenonas Merkevičius — SLA 142 kp.

Meninė programoj Gitos Merkevičiūtės vadovaujamos D. Žemliauskaitė, D. Jonynaitė, V. Kronkaitė ir D. Merkevičiūtė padainavo keturias dainas.

Po programos pasivaisinta ponų pagamintais skanėstais ir pasikalbėta.

Per skautybę — lietuvių bei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kiddilėnė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

Tarptautinis egzilų skautų-skauciu vadų suvažiavimas New Yorke

Organizacijų gyvybiniam reikalui aptarti balandžio 7 Kultūros Židinyje New Yorke įvyko šešių tautybių skautų ir skautų vadų tarptautinis suvažiavimas. Tai buvo įgyvendinta mintis, prie kurios privedė 3 Pabaltijo tautų vyriausių skautininkų susitikimas praėjusią vasarą Toronte. Jos tat suvažiavimą ir šukvietę. Be estų, latvių ir lietuvių dalyvavo dar vengrų, lenkų ir ukrainiečių atstovai: sąjungų pirmininkai arba vyriausi skautininkai-ės bei jų įgaliotiniai. Iš lietuvių buvo LSS VS v.s. L. Milukienė, ASS p-kė s. S. Gedgaudienė, LSB VS v.s. P. Molis, VSP v.s. Č. Kiliulis.

Visa suvažiavimo diena praėjo darbiningai ir pakilioji nuotaikoj. Daugelyje klausimų vieningai sutarta ir suplanuota tolimesnė kooperatyvinė veikla. Atstovų išskeltieji rūpesčiai, pasidalinimas informacija vienu apie kitus buvo ne tik aktualūs ir artimi kiekvienam atsakingam vadovui, bet ir padiršinantys. Sunkumų turime ne tik mes vieni, besisielodami jaunimo auklėjimu. Todėl ateityje numatyta siekti darnesnio bendradarbiavimo, pasidalinti veiklos patirtimi ir paimformuoti vieniems kitus apie organizacinės veiklos planus. Čia pat tautybių atstovai buvo pakviesti į jubiliejinę stovyklą.

Bendra tautybių stovykla

Plačiau išsikalbėta apie stovyklą rengti bendrą šešių tautybių stovyklą. Į ją būtų kviečiama iš kiekvienos Seserijos ir Brolijos po vieną skiltį. Amžius 14-16 metų.

Vengrai tuoj pasiūlė savo gražiai įrengtą stovyklavietę prie Filadelphijos. Ten būtų galima surengti stovyklą 1974. Jie sutiko ir toliau rūpintis šios stovyklos organizavimu ir š. m. birže-

lio 2 New Yorke šaukia organizacijų atstovų pasitarimą, kad būtų paruošti smulkesni planai. Jei toks planas organizacijų vadovybių bus priimtas, tai ir stovykla bus organizuojama.

Kiek keistokai atrodė, kad atstovai, besirūpindami išlaikyti savo kalbą ir tautines tradicijas, vieningai pritarė bendrai tarptautinei stovyklai, kur programa būtų vedama anglų kalba. Patyrę vadovai betgi teigė, kad tokiose bendrose stovyklose tautybių vienetai labai gražioje formoje parodo savo tautiškumą ir patriotinį nusiteikimą. Todėl mišrios stovyklos rengtinios ir palaikytinos.

"LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA"

Po 20 metų kruopštus darbo knyga "Lietuviškoji Skautija" jau paruošta spaudai.

Ją sudaro dvi dalys: istorinė skautiškoji lietuvių sąjūdžio apžvalga ir skautijos nuopelnai Lietuvai. Ši knyga bus apie 800 psl. ir gausiai iliustruota. Jos autorius — lietuvių skautų steigėjas v.s. Petras Jurgėla. Jis arčiausia yra pritapęs prie pirmųjų lietuvių skautų žingsnių, sukūręs pirmuosius skautų mokyklai ideologinius ir metodinius vadovėlius, parašęs kelias kitas istorines knygas ir keletą išvertęs iš svetimųjų kalbų.

"Lietuviškojoji Skautijos" šalia skautiškoji sąjūdžio apžvalga abiejose dalyse atskleidžiama lietuvių skautijos darbai, žygiai, sutelktiniai ir asmeniniai įnašai į kultūrinius lietuvių tautos lobius ir nuopelnai Lietuvai įvairiose srityse. Tai visa liudija tūkstančiai faktų, pavardžių, datų ir vietų. Veikalas bus pats didžiausias lietuvių skautijos nuopelnų liudinininkas.

Skautų Aido sukaktis

Balandžio 7 New Yorke buvo paminėtas auksinis "Skautų Aido" jubiliejus. Gražus pobūvis šia proga buvo suruoštas Kultūros Židinyje, dalyvaujant visai eilei aukštųjų Sąjungos pareigūnų. Pobūvį atidarė s. R. Česnavičienė ir pristatė v. s. A. Samušį, kuris susirinkusius supažindino su esamais garbingais svečiais. Mūsų tarpe matėsi: gen. konsulas A. Simutis su ponia, v.s. P. Jurgėla, v.s. L. Milukienė, v.s. P. Molis, s. S. Gedgaudienė, v.s. Č. Kiliulis, ps. A. Čekienė, s. R. Česnavičienė, p. A. Vakselis. V. s. P. Jurgėla prisiminė pirmuosius skautiškos leidinius ir galop pasirodžiusį "Skautų Aidą" 1923 Šiauliuose, visus tuometinius rūpesčius ir vargus.

V. s. A. Saulaitis gana plačiai pakalbėjo apie "Skautų Aido" pradžią, visus sunkumus Lietuvoje ir dabar, nežūrindami to, "SA" visgi tebėra stiprus mėnesinis žurnalas. Jo kalba buvo įdomi, nes jis buvo ilgametis "Skautų Aido" redaktorius.

Dar kalbėjo v.s. A. Samušis, ps. R. Kezys. Gen. Konsulas priminė skautavimą Lietuvoje ir palinkėjo dar ilgai išlaikyti skautavimo idėją. A. Vakselis ryškiai pabrėžė, kiek skautybė išugdė žymių žmonių, idealistų ir kokią įtaką paliko bet kada skautavusiuose. Toliau v.s. Samušis pakvietė skautą A. Bružą paskaityti iš knygos "Gatvės berniuko nuotykių", o vyr. sk. A. Ry-

Egzilų skautų vadų suvažiavimas Kultūros Židinyje.

Egzilų biuras

Kalbant apie ateities planus, plačiau buvo sustota prie pasiūlymo įkurti Rytų ir Centrinės Europos egzilų skautų-ėių biurą. Panašus biuras yra įsikūręs Kanadoje 1967 ir sėkmingai veikia.

Skautiškos organizacijos, atsiūrusios tremtyje, per 20 metų išaugino jaunimo sąjūdį iki 3000. Tai rodo, kad organizacija turi pasisekimą, bet iki šiol dar nesurasta sprendimo dėl mūsų statuso, pasauliniai skautų-ėių biurai dar nežino, kaip mus traktuoti.

Apie egzilines skautų organizacijas buvo nemaža kalbėta gyvenamųjų kraštų skautų vadovybėse.

Suorganizavus tokį skautų egzilų biurą, būtų jau kam kalbėti su krašto vadovybėmis apie bendradarbiavimą. Biuras galėtų aiškintis painius priklausomumo klausimus.

Biuro organizavimu sutiko rūpintis Latvijos Seserijos VS. Ji birželio 2 New Yorke kviečia organizacijų atstovų pasitarimą. Bus sudaryta planai ir programa. Šio komiteto planai bus pristatyti organizacijų vadovybėm priimti ir patvirtinti.

Sveikinimai

Visi vieningai nutarė, kad suvažiavimo vardu būtų pasiūsti sveikinimai kraštų skautų vadovybėm ir Pasaulio Skauciu Seserijai bei Brolijai. Sveikinimais

pasirūpina suvažiavimui pirminkavusi esėjų vyriausia skautininkė Hilja Kuutma.

-o-

Pabaigoj visi padėjo suvažiavimo globėjai LSS VS v.s. Lilei Milukienei, iniciatorėm esėjų, latvių ir lietuvių vyriausiom skautininkėm ir New Yorko Neringos skauciu tuntu bei vyr. skauciu židiniui Vilijai už gražų priėmimą ir puikias vaišes.

s. Gudaitis

Seserija suruošė šaunią parodą

Balandžio 28 Kultūros Židinio patalpose New Yorke buvo suruošta šauni paroda, kurioje pasirodė trys menininkai: iš Chicago — Jonas Kelečius — aliejinė tapyba, iš Kanados — Irena Mickūnienė — akvarelė ir Osvaldas Mickūnas — medžio skulptūra. Parodą oficialiai atidarė Seserijos VS v.s. Lilė Milukienė, pakviesdama Paulių Jurkų pristatyti dailininkus ir jų darbus. Židinio šeiminių vardu kalbėjo Tėvas Leonardas Andriekus, OFM, pasidžiaugė įspūdinga paroda ir palinkėjo sėkmės. I. Mickūnienė padėjo nenyorkiečiam dailininkų vardu.

Paroda turėjo gražų pasisekimą, nes visi trys menininkai New Yorke pasirodė pirmą kartą. Per abi dienas apsilankė apie 300 žmonių. Pažymėtina, kad I. ir O. Mickūnai iš čia išvyko į Princeton universitetą, kur buvo išstatyti jų darbai.

B. K.

New Yorko židinitės iš savo uždario Kaziuko mugėje paskyrė: Kultūros Židiniui — \$200, Neringos tuntu — \$100, Tauro tuntu — \$100, autobusų fondui vykti į jubiliejinę stovyklą — \$300, Seserijos socialiniam skyriui — \$50 ir tarptautiniam suvažiavimui (pietum) — \$50.

PADEKA

Š. m. balandžio 7 Kultūros Židinyje New Yorke įvyko estų, latvių, lenkų, lietuvių, ukrainiečių ir vengrų skautų-ėių organizacijų vyriausių skautininkų ar jų atstovų suvažiavimas, kuris praėjo su dideliu pasisekimu. Šia proga noriu padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie šio suvažiavimo pasisekimo.

Skautiškas aciu vyr. sl. I. Alksninienei, ps. R. Gudaitienei, vyr. sl. Ž. Jurienei, ps. A. Marijošienei, vyr. sl. M. Matulaitytei, vyr. sl. O. Matulaitytei. Už kepsnius ir pyragus — s. D. Siemaškienei, vyr. sk. D. Samušienei ir vyr. sl. G. Šimukonienei. Dėkoju vyr. skauciu židiniui "Vilija" už paaukotus priešpiečius ir p. Mickeliūnienei už "raguotį" ir šaunią paruoštą "švedišką stalą", kurį paruošė ir paaukotojo skauciu 55 jubiliejaus proga. Kitataučiai pasigėrėjo lietuvių vaišingumu.

Dėkoju sl. Eglei Šukytei ir vyr. sl. Daliai Bagdžiūnaitėi už paruoštus plakatus, sl. D. Penikienei už gėles ir s.v. G. Penikiui už nuotraukas. Aciu visiems!

v.s. Lilė Milukienė

UNITED IN SCOUTING

GIRL GUIDES AND BOY SCOUTS

Pavergtų Europos kraštų skautų organizacijos plakatas.

New Jersey Skautų ir Skauciu Kaziuko mugė

Kovo 18 įvyko New Jersey skautų ir skauciu 12-ji tradicinė Kaziuko mugė. Elizabetho ir apylinkės miestų gyventojam Kaziuko mugė yra viena iš pagrindinių įvykių metų eigoj ir būtina nepraleistina.

Kasmet svečių skaičius vis didėja. Ne tik vietiniai, bet ir kaimynai iš New Yorko ir Pensilvanijos mus atlanko. Šiemet svečių buvo per 300, net Elizabetho Lietuvių Laisvės didelė salė jautėsi per maža.

Gausiam būriui uniformuotų skautų-ėių išsiriavus priekyje salės, punktualiai 12:30 v. mugė atidarė s. Gilanda Matonienė ir sk. vytis kand. psl. Arvydas Liobis. s. Matonienė trumpai paminėjo, kad šį mėnesį sueina 20 metų nuo skauciu įsisteigimo New Jersey. Šukaktuvių proga didelis tortas su dvidešimt dekančių žvakučių buvo įvežtas ant padėko j salę. Sudainavę "Ilgiausių metų", visos vietininkijos skautės apspito tortą ir žvakutes užpūtė. Broliai vienbalsiai garsiai sušuko sveikinimą.

Mum buvo malonu pristatyti naujai išrinktą LSS Seserijos Vyriausią Skautininkę, v.s. Lilę Milukiene. Ji pasveikino vienetą ir pristatė naują Atlanto Rąjono vadeivę s. Ireną Jankaus-

Įdomi židniečių sueiga

Balandžio 2 New Yorko Kultūros Židinyje buvo viena neeilinė sueiga. Šiai sueigai buvo pakviesta praveisti pašnekesį ps. Aldona Čekienė.

Ji kalbėjo apie žmogaus apsirėngimą, pradėdama maždaug nuo Adomo ir Ievos. Palaipsniui praeidama pro įvairius periodus, palietė tų laikų vadinamus grožio požymius, kartais tai pasireiškė galvos ir kaklo deformavimu, tatuiravimu, plaukų šukavimu, kūno odos dažymu. Parodė skirtingus apsirėngimo būdus paveikluose: kartais keistai iškamšyti rūbai, kitais atvejais — maloniai draperuoti. Priminė ir šių laikų besikeičiančias madas, kai kurias net juokingas.

Židinitės turėjo malonią progą jaukioj aplinkoj praleisti laiką, pasivaišinti kavute ir, žinoma, pakalbėti ir apie ateities darbus.

B.K.

NAUJAS RAJONO VADEIVA
LSB VS įsakymu nuo 1973 balandžio 16 d. 1973-1975 m. kadencijai yra paskirtas JAV Atlanto Rąjono Vadeiva j.v.s. Mykolas Manomaitis, 305 Bolton St., So. Boston, Mass. 02127. Tel. 617-268-7371.

kienę, kuri taip pat pasveikino vienetą.

Užbaigiant oficialią dalį, svečiai buvo paprašyti įvertinti jaunimo darbą ir paremti skautišką veiklą. Vienetų patys jauniausieji nariai išėjo iš rikiuotės ir nužygiavo prie mugės paviljonų. Pamėgę žirkles, jaun. sk. kand. Rymantė Vizgirdaitė ir vilkiukas kand. Andrius Slavinskas iškilmingai perkirpo trispalvį kaspiną, ir mūsų mugė prasidėjo.

Po medinėmis lentelėmis dengtu stogu skautų paviljone buvo įvairių medžio dirbi-

(nukelta į 9 psl.)

Naujas skautų rajonas Pietų Amerikoje

Brolijos VS v.s. Petras Molis vasario mėnesį aplankė Pietų Amerikos valstybes ir jose gyvuojančias lietuvių bendruomenes. Susitikus ir išsikalbėjus su keletu buvusių skautų vadovų, buvo atgaivinta skautų organizacija. Visuomenė padėjo visakeriopa paramą. Sudaryta keletas mišrių skautiškų draugovių, paskirti vadovai ir pradėta veikla.

Šis faktas kelia džiaugsmo višai Brolijai ir Seserijai. Kad mūsų sesės ir broliai galėtų su šiais vienetais palaikyti ryšius, juos pasveikinti arba pradžiuginti geruoju darbėliu, pasiūniant lietuviškos spaudos, duodame naujųjų vienetų ir jų vadovų adresus.

Venecueloje sudarytos mišrios skautų-ėių draugovės.

1. Muracy mieste — vadovas ps. V. Venckus, CEL De Venecuella, Maracay Aptd. 4647, Aragua, Venecuella.

2. Valencijos mieste — vadovė ps. Aurelija Žalnierūnaitė, Urb. Los Sauces, Calle 134 Nr. 97-121, Valencia — Venecuella.

3. Caracas mieste — laikinas d-kas ir LSB Venecuella vietininkas ps. Juozas Menkeliušas, Bello Campo Ave. Prine, Ed. San Luis Apt. 129, Caracas 105, Venecuella.

Argentinoje mišri skautų-ėių d-vė Buenos Aires: vadovė — Marytė Barzdžiūtė, Pje Igualdad 1260, Buenos Aires, Argentaina, pavad. — Nelida Zavickaitė, Uriarte 3046, Boulogne-Buenos Aires, Argentina.

Brazilijoje mišri skautų-ėių d-vė. Vadovas — s.v. kun. H. Šulcas, Caixa Postal 4118, Sao Paulo, SP, Brasil.

Pietų Amerikos Rąjono Vadeiva nuo 1973 kovo 4 yra paskirtas v.s. kun. Antanas Saulaitis, SJ, Caixa Postal 4421, 01000 Sao Paulo, SP Brasil.

(AJG)

XXIII Š. AMERIKOS ŽAIDYNĖS DETROITE

Šauniai pasirodė New Yorko sportininkai

Kaip įprasta, Š. Amerikos metinė žiemos žaidynėse didįjį dėmesį nuglemžia krepšinis. Gegužės 5-6 Detroito tas dėmesys nudažytas dar tirštesnėmis spalvomis.

Šuoliais artėjant krepšinininkų kelionei į Europą, kandidatai į užjūrį turėjo paskutinę progą pasireikšti aikštėj ir laukti komiteto nuosprendžio, kad pateks į laimingąjį tuziną. Ypatingai tie, kurie jautėsi ne tokie iškilūs ilgokam sąraše, stengėsi nertis iš geriausių pusės — o gal?

Gal būt, vaizdas truputį skirtingas nuo ankstesnių bandymo dienų Chicagoj, kai apie 40 pašauktųjų buvo sutelkti į atskiras komandas ir kapojosi tarpusavyje. Betgi ir Detroito, jau savo įprastiniuose penketukuose, kandidatai uoliai rodė savo pajėgumą. Matėm pakanakamai įtampas, ir krepšinis kartais suspindo deimantiškai.

Vyru krepšinio pabaigtuvės

Vyru A gr. meisterio vardas atiteko Detroito Kovui, kuris baigminėse rungtynėse įveikė Chicago Nerį 92-85 (52-42).

Jau pradžioje Kovas nuolatiniškai pirmąjį ir per pirmą kėlinį sukala 10 taškų kapitalą. Po pertraukos Neris priartėja iki 56-58, bet Kovas spusteli ir veda 65-56. Neris nudildo santykių iki 77-78 ir jaudrina padėtį. Ilgametė pažiba ir sumanusis Kovo dirigentas aikštėj Čekauskas I (gynikas) stulkteli iki 80-77. Kitas patyrelis iš Neries, Varnas, švelnina iki 79-80, tada jaunesnysis Čekauskas II (gynikas) persveria iki 82-79. Neris žaidžia su dviem milžinais: Jasevičium ir Puidoku (pastarasis neseniai buvo baigęs nelengvas jaunių

runktis 10, Dičpinigaitis 4, Gvildys 3. Kitose rungtynėse NY jauniausieji parklūpdė Clevelando Žaibą 31-25. Pergalės taškai: Naronis 15, Šimkus 10, Garunkštis 4, Gvildys 2. Mažieji iš New Yorko sužaidė kaip už tėvynę — už tai ir pasiekimai puiki. Stebina ir gausūs pasiekti taškai.

New Jersey Kaziuko mugė

(atkelta iš 8 psl.)

nių, kryžių — koplytelių, de gintų lėkščių, dėžučių, paukščiams lesyklų, inkilėlių, vyčių ir vilkų. Ekspozitai žavėjo ir stebino visus. Galime didžiulius, kad broliai kasmet rodo žymią pažangą. Visa draugovė stropiai ruošėsi daugelį mėnesių šiai mugėi. Tai nuopelnas draugovės vadovų s. v. kand. psl. Arvydo Liobio, s. v. kand. psl. Arūno Biteno ir skauto Algio Liobio.

Paš skaites, kaip ir kasmet, lentynos buvo perkrautos gražiausių rankdarbių. Ten buvo pilna tautinių lėlių, meniškai išdegtųjų medžio lėntelių, klumpaičių, lėkščių ir dėžučių. Skautės ir mamytės parodė savo nagingumą su numegztom suknetėm, skarom, šalikais ir kepuraitėm. Viena lentyna užpildyta simgrafiniiais (vinių ir siūlų) paveikslais. Kimšti gyvulėliai viliojo pačius mažiausius lankytojus.

Šalia skaučių paviljono paukštytės savo paviljone laukė pirkėjų. Pavzelgus į jų kampelį, atrodė, kad pavasaris tikrai jau čia. Spalvotos popierinės gėlės sužydėjo, ir paukščiukai, padaryti iš stalo teniso sviedinių, skraidė ant virvutėlių.

Taip prekiaujant, visiems atsirado apetitas, o skaniai kvapiantis maistas jau laukė lėkštėse ant stalų. Netrukus salė aptilo, ir girdėjosi tik šauktų ir šaukčių čerskėjimas.

Skaniai pavalgę, svečiai nesi-skubino namo. Vaikai buvo užimti, turėjo skirtingų žaidimų pasirinkimą. Vieni mėgino savo laimę paukštyčių laimės šulinėje, kiti teplojo paveikslus Meno Namelyje, eilutės net susidarė prie skautų elektroninio "laimės rato" ir šaudyklas, o "baubų namas" viliojo ne tik jaunos, bet ir vyresnius, tik vyresnių ne labai priėmė.

Taip ir praslinko didesnė popietės dalis. Svečiai su pirkiniais po truputį pradėjo sklaidytis ir keliauti namo. Skautaitėms ir jų vadovams beliko tik susitvarkyti ir pradėti galvoti apie kitų metų mugę, kad ji būtų dar didesnė ir žavingesnė.

G.M.

A kl. rungtynes prieš New Yorko LAK), bet tie du didieji negelbsti ir Kovas pasekmę pašokdina iki 84-79. Neris atsako 81-84, tada Čekauskas II kelia iki 88-81. Lieka minutė žaisti, Neris vežasi iki 83-88. Kovo kamuolys, pelnytose baudos neįmeta ir Neris pavojingai priartėja iki 85-88, bet iš dviejų baudų Čekauskas I pastumia iki 90-85. Lieka 22 sekundės — Neris prameta, o Čekauskas II įsviedžia paskutinį krepšį 92-85, ir spektaklis baigtas.

Taškai: Detroito Kovas: Rodwan 25, Šilingas 25, Čekauskas I 17, Čekauskas II 12, Mulada 8, Dzikas 5; Chicago Neris: Stankevičius 21, Varnas 14, Kinčinas 11, Puidokas 11, Jesevičius 10, Miknaitis 10, Dagys 2, Galinaitis 2, Butkus 2, Šunas 2.

Dėl 3 vietos Chicago Lietuvos nugalėjo Bostono Grandį 102-98. Jei jau taip nutinka, kad rungtynes lemia vienas žaidikas, — tokia ši kartą buvo gynikas Palubinskas (Chicago Lietuvos). Jo visur pilna — jis kovuoja iš peties, buvo vijurkiškai vikrus, tiksliai mėtė ir dar spėdavo įterpti vaidybinių išdaigų. Dabar studentas JAV, Palubinskas buvo Australijos rinktinės pažiba olimpiniuose žaidimuose Muenchene 1972. Rungtynėse prieš Bostoną Palubinskas vienas supylė 65 taškų piramidę.

Bostono Grandis antrąjį metį žaidynėse. 1972 žaidė vyrų B gr. ir laimėjo meistrystę, o šiemet, stipriausiųjų tarpe, skaudžiai prapylė prieš Chicago Nerį ir, po geros kovos, turėjo nusilenkti Chicago Lietuvinciai.

Taškai: Chicago Lietuvos: Palubinskas 65, Baris 13, Naujokas 10, Jankauskas 8, Vaičekus 6; Bostono Grandis: Kėtvirtis 30, Gineitis 22, Aneliasukas 16, Paliulis 9, R. Baika 8, Barūnas 8, Šarelis 3, A. Baika 2.

Ši kartą mums įdomu pasidomėti, kaip pasirodė New Yorko LAK sportininkai atžalynas. Po ilgos pertraukos pirmą kartą į žaidynes atvyko toks gausus būrys — iš viso 35 sportininkai ir 5 vadovai. Daugis skrido (jaunieji rinko aukas iš suaugėlių — sutelkė apie tūkstantį dolerių), o kiti, per 12 valandų, atidūmė dviem automobiliais.

New Yorko jaunieji — kietas riešutas

XXIII žaidynėse Detroito New Yorko jaunimas įbrėžė ryškų pėdsaką. Jaunių A kl. krepšinininkai, be didelio vargo, iškopė į baigmę, kur po jaudinančios kovos pralaimėjo Chicago Neriai 61-65. New Yorkas buvo arti pergalės ir stigo tik menkučio laimės šypsno.

Pirmose rungtynėse New Yorko LAK nugalėjo Detroito Kovą 62-19. Pradžioje NY veda 10-0 ir kėlinį baigia 35-12. Po pertraukos, kai pasekmė skambėjo 39-15, NY įmeta 14 taškų iš eilės iki 53-15 ir žaidimą baigia 43 taškų skirtumu. New Yorko LAK taškai: Torney 16, Zikaras 10, Landsbergis 8, Karmazinas

8, Misevičius 7, Miklas 4, Skeivys 4, Tutinas 4, Blaževičius 1.

Kitose rungtynėse New Yorko jaunieji laimėjo prieš Chicago Lietuvos I 48-28. NY užpleškino 14-0, bet Lituania nesugniužo ir atsigavo — kėlinio pasekmė 26-22 NY naudai. Ant-ramkėliny Misevičius su Torney pakelia iki 36-26 ir NY persvara ryški. Per paskutiniuosius 4 minutes NY dar įplekia 12 taškų, kai priešininkai atsako tik vienu pilnu metimu. New Yorko LAK taškai: Misevičius 18, Torney 14, Miklas 6, Landsbergis 4, Tutinas 4, Skeivys 2. Iš Litanicos I Smailis įmetė 12 tšk., o aukštasis Mažeika (kandidatas į Europą) 8 tšk.

Jaunių A kl. baigmė New Yorko LAK — Chicago Neris parodė geros klasės krepšinį. Neris veda 0-2, bet New Yorkas Misevičiaus ir Miklo metimais persveria 4-2 ir toliau pirmąjį 12-5 ir 18-11. Tada ateina Neris minutės — jaunieji iš Chicago prisiveja ir persveria 18-23. NY turi gerokai padirbėti, kol Karmazinas išlygina 26-26. Vis daugiau išryškėja dviejų aukštaūgių dvikovė: Misevičius — Puidokas. Kėlinys 28-30 Neris naudai.

Po pertraukos Neris patempia iki 40-28 savo naudai, vėliau veda 49-34 ir, atrodo, New Yorko likimas aiškus. Bet kur taul N. Y. Miklo, Misevičiaus (2) ir Torney pataikymais atsiveja iki 42-49, Neris sprunka iki 54-46. Tada NY grįžta iki 52-54 ir užverda likiminė kova. Puidokas įmeta 56-52 ir už baudas iš-eina vienas iš NY didžiųjų ramsčių — Miklas (kandidatas į Europą). Neris atsitolina iki 61-54, bet Misevičiaus palygina iki 58-61, pasiekčiama metimais ir galutinė pasekmė 65-61 Neris naudai.

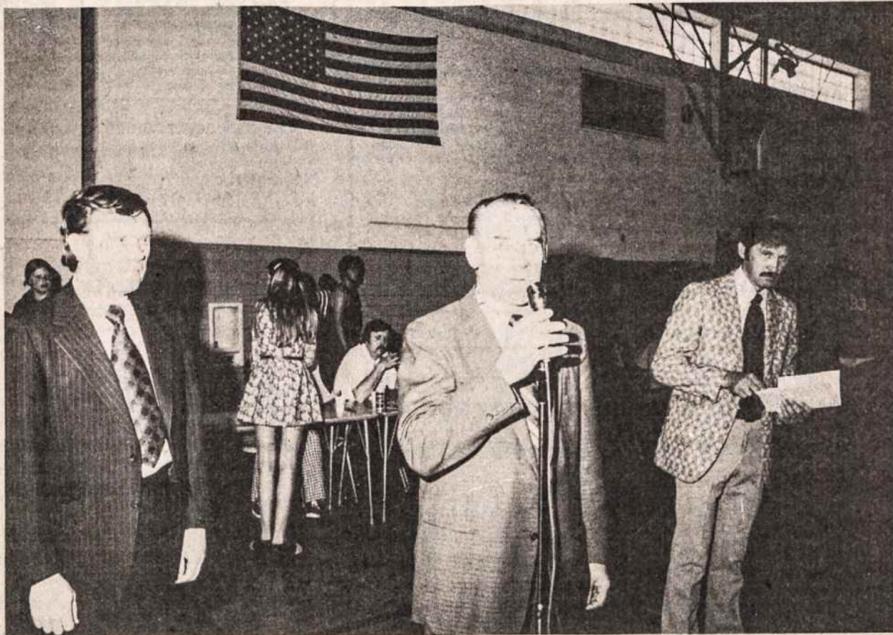
Dvikovė tarp vidurio puolikų taškais laimėjo Misevičius (NY), sukrovęs 34 taškus, kai Puidokas iš Neries pasiekė 32 tšk. ŠALFASS centro valdybos pirmininkas J. Baris iš Chicago po rungtynių pareiškė: "Su tokiais žaidikais už poros metų mes galime drąsiai važiuoti į Europą — puikus prieauglis".

Taškai: Chicago Neris: Puidokas 32, Butkus 20, Juozevičius 9, Mikuzis 2, Vaitkus 2; New Yorko LAK: Misevičius 34, Miklas 16, Torney 9, Karmazinas 2.

O kaip kitos New Yorko krepšinio komandos? Jaunių C kl. (St. Birutis, Kulpa, Matulaitis, A. Valaitis, J. Vilgalyš) pralaimėjo prieš aukštaūgius Chicago Lietuvos jauniklius 16-45, bet nugalėjo Toronto Aušrą 27-25 ir užėmė 5 vietą (8 penketukai).

Mažieji meisteriai

Jaunių D kl. (iki 12 metų amžiaus) New Yorko LAK pateikė džiugią staigmeną ir laimėjo meisterio vardą. Pirmąjį priešininką, Detroito Kovą, New Yorkas supliekė 45-17. Pergalės taškai: Šimkus 16, Naronis 12, Ga-

Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynėse gegužės 5-6 Detroito. Iškilmių metu kalba Zigmas Žiupsnys, kairėj Rytas Babickas ir dešinėj — Algis Rugienius, vadovavęs žaidynių programai. Nuotr. J. Urbono

runkštis 10, Dičpinigaitis 4, Gvildys 3.

Kitose rungtynėse NY jauniausieji parklūpdė Clevelando Žaibą 31-25. Pergalės taškai: Naronis 15, Šimkus 10, Garunkštis 4, Gvildys 2. Mažieji iš New Yorko sužaidė kaip už tėvynę — už tai ir pasiekimai puiki. Stebina ir gausūs pasiekti taškai.

Tinklinoje New Yorko A ir B kl. mergaitės atvyko pasimokyti, bet ir parodė, jog pradėjo rimtai treniruotis ir ryškūs gero brendimo pradai.

Stalo tenisas Detroito buvo kuklių apybraižų — skurdu dalyvių. Nieko iš Chicago, Clevelando, tik ketvertukas iš To-

ronto Aušros (broliai Klevinai ir seserys Plučaitės), vienas žaidikas iš Detroito, o visi kiti iš New Yorko (19).

Vyru gr., kaip laukta, meisteris Paulius Klevinas (Toronto Aušra), 2. Pr. Gvildys (New Yorko LAK), 3. Birutė Plučaitė (Toronto Aušra). Moterų gr. meisterė B. Plučaitė, 2. Aldona Plučaitė (abi Toronto Aušra), 3. Gvildytė (New Yorko LAK).

Jaunių A kl. meisteris Paulius Gvildys, 2. Tomas Vainius, 3. St. Birutis (visi New Yorko LAK). Jaunių B kl. meisteris T. Vainius, 2-4. St. Birutis, Garunkštis ir Kulpa (visi New Yorko LAK).

Mergaičių A kl. meisterė Aldona Plučaitė (Toronto Aušra),

2. Gvildytė, 3. Jasaitytė (abi New Yorko LAK). Mergaičių B kl.: meisterė Jasaitytė, 2. Zikaraitė, 3. G. Vebelūnaitė (visos New Yorko LAK).

Toks gausus balansas, žiūrint iš New Yorko pusės. Rytų sporto apygardos vadovas Pr. Gvildys (jis vadovauja jaunių C ir D kl. krepšinininkams ir stalo teniso atžalynui), Alg. Šilbajoris (Lietuvių Atletų Klubu sporto vadovas), Alg. Birutis (jaunių A kl. krepšinio treneris), V. Vebelūnienė ir T. Jasaitis (mergaičių tinklinis) savo auklėtiniais gali būti patenkinti. Įdėtas darbas ne veltui — stiebiasi jaunos sportinės atžalos.

K. Čerkelūnas

ELIZABETH, N.J.

Elizabetho apylinkė lietuvių visuomenė judri ir darbinga. Ji ne tik gausiai lanko kaimyninius parengimus, bet ir pas save juos rengia.

Lietuvių Bendruomenės su-ruoštas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas praėjo su dideliu pasisekimu. Po pamaldų lietuvių parapijos bažnyčioj prisirinko pilna Lietuvių Laisvės salė. Susirinkusieji atidžiai klausė LB centro valdybos nario Algimanto Gečio kalbos, grožėjosi Perkūno vyrų choro dainomis ir jaunimo tautiniais šokiais bei deklamacijomis. Buvo suaukota rekordinė suma Lietuvos laisvinimo reikalui. Po \$50 aukėjo dr. Stasys ir Julija Petrauskai, New Yorko vyrų choras Perkūnas; po \$30 — J. ir O. Strimaiciiai, Jurevičių šeima; po \$25 — K. ir A. Barčiai, R. Bitėnas, kun. J. Pragubickas, A. Bružėnas, A. Pocius; po \$20 — H. Bitėnas, P. Lanys, P. Pačenkis, K. Valužis, J. Veblaitis, kun. P. Žemeikis, Alg. Kvedaras, V. Budnikas, J. Švedas, A. ir V. Jarmai, K. Čiurlys, V. Misininas, El. Kidžienė; po \$15 — A. ir P. Normantai,

J. Ramanauskas, B. Mališauskas, V. Staknys, J. Miežaitis; po \$10 — A. Bitėnas, A. Zindžius, P. Damijonaitis, S. Petraitis, K. Matonis, A. Brazinskas, P. Šlepetys, K. Ožalas, J. ir P. Levickai, A. Česnavičius, p. Petraitis, K. Jankūnas, E. Raudienė, J. Reedy, V. Mamaitis, A. Gurskis, V. Kavolius, O. Linartienė, P. Janavičius, J. Valaitienė, J. ir P. Ivaškai, A. Andziulis, T. Dūda, A. Rudzitas, J. Liubinskas, P. Pūronas, J. Vidmantas, E. Dietrich, A. ir N. Subačiai, P. Vaitiekūnas, A. Ragauskas, S. Lukoševičius, Jučnevichius, V. Kvetkus; po \$5 — F. Jankūnas, Mr. Radgers, A. Liobienė, J. Zubavičius, P. Kukis, Bakšys, P. Lukas, Gedeika, Alinskas, J. Grigaliūnas, R. Didžbalis, A. Kontrimas, F. Grinčis, J. Venskus, A. Kondrat, O. Urbonienė, M. Žebarskienė, J. Ramanauskas, G. Klučnikas; po \$2 — NN, V. Beraitis, R. Rajackas, Petraitis; po \$1 — J. Bunienė, F. Ruzga, NN, NN.

Parapijos choro jubiliejus

Balandžio 29 Elizabetho Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos choras atžventė 75 metų gyvavimo sukaktį. Veiklaus klebono kun. Petro Žemeikio globojamas ir vargonininko Vinco Mamaičio vadovaujamas choras ne tik gražiai pasirodo bažnyčioj, bet ir per savo šventę parapijos salėj nuotaikingomis dainomis džiugino susirinkusius.

Meninę programą pajavairino ir praturtino solistės Ona Zubavičienė ir Irena Stankūnaitė-Silva.

Per vaišes buvo surinkta 65 dol. prel. Mykolo Krupavičiaus paminklo statybai.

LB apylinkės minėjimas

Lietuvių Bendruomenės Elizabetho apylinkė šį pavasarį sulaukė 20 metų amžiaus. Ta proga yra rengiamas iškilmingas minėjimas, kuris įvyks gegužės 19, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Laisvės salėj, 269 Second St., Elizabeth, N. J.

Trumpą žodį pasakys Lietuvos Bendruomenės centro valdybos pirmininkas Vytautas Volertas. Meninėj daly girdėsime jauną dainininkę Jūratę Veblaitytę. Bus paskaityti naujausi poeto Romo Kisieliaus eilėraščiai iš linksmesnės pusės. Be to,

dalyvaus New Jersey jaunimo tautinių šokių grupė Liepsna, vadovaujama Birutės Vaičiūnaitės. Po programos — gardi vakarienė su atgaivomis ir šokiais.

Apylinkės valdyba kviečia visus šioj visų lietuvių puotoj gausiai dalyvauti.

Bilietus reikia užsisakyti tuojau pas Juliją Veblaitį, skambinant (201) 687-4943, arba Lietuvių Laisvės salės patalpose, skambinant (201) 351-6646; kaina — 12 dol. asmeniui.

KAZIMIERAS ALGIRDAS SNIĖŠKA — MEDICINOS DAKTARAS

Pereitų metų pabaigoj Kazimieras A. Snieška baigė medicinos mokslus Autonoma De Guadaljara universitete Meksikoje.

Jis yra daktarų Antano ir Janinos Snieškų vyresnysis sūnus, gimęs Vokietijoje 1947. Mokėsi Švenčiausio Sakramento pradžios mokykloj Brooklyne, Regis aukštesniojo mokykloj ir Bostono kolegijoj Bostone, kurią baigė 1962 B.S. laipsniu. Tada apsisprendė siekti gydytojo profesijos. Universitetuose vietos nebuvo. Išvažiavo į Meksiką. Ketverius metus studijavo ir baigė mediciną. Šiuo metu atlieka praktiką Vilsono ligoninėj Jonson City, N. Y. Vėliau, nors neturi pareigos, mano grįžti kunį laiką dirbti Meksikoje.

Kazys Snieška 1958 baigė Maironio Šeštadienį mokyklą, šoko J. Matulaitienės tautinių šokių grupę, pagrodavo akordeonu. Buvo skautas. Draugai jį pažįsta kaip labai draugišką, socialų ir yra įsitikinę, kad jam medicina yra ne tiek profesija, kiek pašaukimas.

Ilgą laiką baigiančių mediciną iš New Yorko lietuvių nebuvo. Bet dabar trumpu laiku atsirado keli jauni daktarai: Denis Mažeika, Dalius Briedis, Kazys Snieška ir dantų gydytojai — Giedrius Klivečka ir Aldona Trojanaitė. Netrukus, gegužės mėnesį, baigs mediciną Garsas Palys. (p.a.)

Detroito sporto klubo Kovo komanda gegužės 5-6 Detroito vykusios Šiaurės Amerikos lietuvių sporto varžybose laimėjo pirmą vietą vyrų A klasėje, nugalėjęs Chicago Neris komandą. Iš k. R. Janukaitis, R. Rodvanas, M. Muklada, R. Dzikas, R. Čekauskas, P. Čekauskas, F. Čekauskas — komandos kapitonas, R. Janukaitis, A. Racka — treneris ir E. Šilingas. Nuotr. J. Urbono

LEYSIN AMERICAN SCHOOL

IN THE SWISS ALPS
Co-ed boarding school for university preparatory studies, located above Lake Geneva. Grades 9-12. College testing and advanced placement. Small classes. Individualized attention. Personal and career guidance. Curriculum related tours, winter sports. Excellent transfer record to U.S. universities.

Write: Registrar
1854B Leysin, Switzerland
or Hans B. Spengler
330 E. 49th St., New York 10017

Affiliated with American College of Switzerland

MEADOWLARK VILLAGE IN OGUNQUIT MAINE

Condominium living in a small coastal New England village... The carefree way to enjoy your four season vacation home.

Exclusive Agents
Perkins Real Estate
REALTORS
7 Beach Street OGUNQUIT, MAINE 03907
(207) 646-5535

RENT A HEARING AID for only \$7 a month

GOING ON A VACATION—BRING A SPARE AID!
ALL AMERICAN Over the Ear HEARING AID \$99⁹⁵
2 Weeks Free Trial

Price includes ear mold, 1 year manufacturer's guarantee, batteries, charger (NO BATTERIES TO BUY FOR THE NEXT 5 YEARS). Sold at this LOW PRICE only when purchased in our office. Hearing Aid REPAIRS on all makes and models. SENIOR CITIZENS save 25-50% from mfgs. suggested retail price on over 8 brand name hearing aids.

AUDIOTRONIC HEARING AID CENTERS Call Anytime
236 Westminster Mall, Prov. (401) 421-8826
310 Providence St., West War.

Reno Bellafiore

STEEL PORCHES CONCRETE

CALL NOW... FREE ESTIMATE

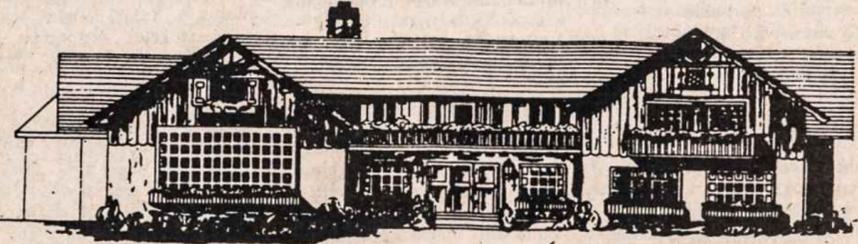
GET OUR **LOWEST PRICES** AVAILABLE DIRECT FROM OUR YONKERS PLANT

- RAILINGS • GATES • FENCES
- SPIRAL STAIRCASES • AWNINGS
- WINDOW GUARDS

No Money Down - 5 Years To Pay
CALL COLLECT (914) YO 9-7300

Saw Mill Iron Works
23-25 SCHOOL STREET • YONKERS
N.Y.C. Contractor's License #676734

Collegville Inn

WEDDING PACKAGE PLANS

Luncheon Plan 3.45 Per Person
Fruit Punch—Luncheon Buffet—Wedding Cake—No Liquor
All Accessories

Basic Package Plan 5.95 Per Person
Rose Wine Toast—Luncheon Buffet—Wedding Cake
3 hours unlimited liquor—All Accessories

Candlelight Package Plan 6.95
Champagne Toast—Dinner—Wedding Cake
3 hours unlimited liquor—All Accessories

Unlimited Economy Dinner or Buffet Plan 7.95
Champagne Toast—Dinner or Buffet—Wedding Cake
4 hours Unlimited Liquor—All Accessories

Princess Package Plan 8.95
Cocktail Party—Champagne Toast—Dinner Buffet Combination—
Wedding Cake — 4 hours Unlimited Liquor—All Accessories

Empire Package Plan 9.95
Cocktail Party—Champagne Toast—Dinner—Buffet Combination—
Wedding Cake — 5 hours Unlimited Liquor—All Accessories

Royal Package Plan 10.95
Cocktail Party—Champagne Toast—Dinner—Buffet Combination—
Flamingo Wedding Cake—Viennese Table — 5 hours Unlimited
Liquor — All Accessories

Cinderella Package Plan 14.95
Cocktail Party—Champagne Throughout—Gourmet Flamingo Dinner—
Buffet—Flamingo Wedding Cake—Viennese Table —
4 hours Unlimited Champagne and Liquor—All Accessories

DINNER DANCES

Sun.-Fri. Special
Complete 5 Course Dinner — 4 hrs. Unlimited Liquor — 4 Piece
Orchestra 3 hrs. (50) people 10.00, (100) 8.95, (150) 8.25, (200) 8.00

Cocktail Party & Dinner Dance
Cocktail Party with Smorgasbord — 5 Course Dinner — 5 hrs.
Unlimited Liquor — 4 Piece Orchestra 3 hrs. — (50) people 12.50,
(100) 11.25, (150) 10.75, (200) 10.50

Deluxe Cocktail Party & Dinner Dance
Cocktail Party with Super Smorgasbord — 5 Course Dinner —
4 hrs. Unlimited Liquor — 4 Piece Orchestra 4 hrs. — (50) people
14.95, (100) 13.50, (150) 12.95, (200) 12.50

YES! Everything you've read is true and included! YES! We do have dates open both near and distant dates. CALL NOW for more information and an appointment.

(Area 215) 489-4165
Or Write Collegville Inn
Rt. 422, Collegville, Pa. 19426
Deposit To Hold A Room \$100.00

Banquet Manager:
Warren F. Blitner

Please Enclose This Coupon For
Wedding Literature Banquet Literature

NAME .....

ADDRESS .....

TOWN .....

PHONE .....

CD 5-73

BABY ELEPHANT LOVES PARTIES
(Housebroken) many many more tame exotic & domestic animals available for parties, Promotions & educational Programs. ANIMAL KINGDOM Gillette, New Jersey 201 847-1932

ATWATER ELECTRONICS COMPANY
Harness Wiring-Wave Soldering Electronic Assembly 771 Edgar Road, Elizabeth, New Jersey 201 351-6656

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER Michigan 2-4130

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

KERIAN'S
588 Bloomfield Ave. Bloomfield, N.J.
For Men's Clothing All the Latest Styles
A Family Store Call: 201 748-4869

WARFIELDS BICYCLE STORE
Sales & Repairs All Makes for Boys & Girls 25 Main St. Bloomingdale, N.J.
Call: 201 838-4578

A RURAL COMMUNITY NEEDS DOCTOR FOR Completely equipped MEDICAL CENTER

The town of Stephentown, N. Y. loc. in the Taconia Valley in the Berkshire Mts., has an attractive medical center completely equipped. It has been a thriving practice for 8 years. 200 medical records are still housed at the center. Attractive terms can be arranged for a doctor wishing to start a new practice. Educational & recreational facilities are excellent. Close to Albany & Troy, N.Y. and also Pittsfield, Mass.
Contact:
Carl Jensen, Supervisor
STEPHENTOWN, N.Y. 12168
518-733-5531

SEVEN OAKS PARK, Orange, N. J. Room & board for Sr. Citizens (2). Pvt. home, Reg. nurse. 201-673-4670.

Cutters and Exp. Operators
Fantasy Fashions
1155 Manhattan Ave.
Brooklyn, New York
Call 389-6130

ADULT CARE-Private country residence overlooking lake. Accommodations for your loved ones, semi private rm & bath, diet supervision, home cooked meals, family loving care. Temporary or permanent basis. (914) 832-2901, (914) 878-6712.

OGUNQUIT MOTEL
1/2 miles No. of Ogunquit Sq.
A deluxe 47 unit motel moderately furnished and tastefully decorated. Excellent restaurant adjoins motel, 120,000 gallon swimming pool. All major credit cards honored.
P.O. BOX 456 Ogunquit, Me. Area Code 207, 646-2471.

HYANNIS, 5 bedroom, newly furnished house with swimming pool privileges, maid services available, on Hyannis Harbor, May 1st to October 1st, \$6,500. Call Mr. Consiglio, Parker Realty Corp. (617) 791-7131

"SUITS-US FARM"
Acres & acres of family fun and relaxation. Children discover the wonders of farm life as they milk cows, feed calves, gather eggs, ride ponies, enjoy hayrides & marshmallow roasts. Heated pool, fishing & tennis on property. Golf, country auctions, antiques & dairy tours nearby. 3 hearty homecooked meals daily. Between meal snacks always on hand in children's pantry. All accommodations with private bath. For brochure write or call 607-832-4389. Bovina Center St. N.Y. 13740.

"COFFEE POT ALWAYS HOT"

OUTSTANDING VACATION VALUE \$75 to \$97 WKLY.

Spacious lawns. Beautiful pool and chairs. Deluxe heated motel & main lodge accom. All sports. Lounge, bar & live music w/nd. Evenings of fun. 3 delicious meals daily. Air cond dining rm & lounge. Spec family rates. Reserve early. Call or write
Memorial Wknd. 3 full days.
9 meals, live music .... \$44 to \$50.
NEW MOHICAN HOUSE
Acra 6, NY Tel. 518-622-9802

FIRST IN MARINE PROPULSION AUTHORIZED DEALER FOR "CARAVELLE" PLEASURE CRAFT MARINE CENTER 291 RIVER ROAD, NORTH ARLINGTON N.J. (201) 998-6882 825

STOP BASEMENT LEAKS FOREVER!

All Modern Above and Below Grade methods Used... Stop Leakage and Corrosion Permanently and Inexpensively.

Termite Barrier Included With Each Installation

FREE ESTIMATES

15-Year Written GUARANTEE

STATE INDUSTRIES
285 Bloomfield Ave., Caldwell, N.J.
24 Hr. Serv. Daily 8 Sun.
NORTH 201 226-5345
SOUTH 201 431-9595

SUMMER RIDING SCHOOL
For Boys and Girls Ages 9 to 17

Complete riding program including instruction in equitation, forward seat hunters and jumpers. Stable management, grooming, care and feeding of animals. Stadium Jumping Ring, Dressage Ring, Hunt course, cross country course, miles of trails, indoor arena. Also, Olympic swimming pool, lake, water skiing, handball, volleyball, baseball, riflery, archery, tennis. Instruction in all sports. Horse shows, overnight trips, cook-outs dances. Experienced supervision Internationally qualified ridingmaster and instructors.

FOX HILL
Box "CD" Greenfield Park, N.Y. 12435 (Member A.C.A.) Tel. (914) 647-6717

CAPATAZ AREA DE BRONX CON EXPERIENCIA PARA OCUPARSE EN TODO LO CONCERNIENTE AUNA FACTORIA DE ROPAS DE MUJER. TRABAJO FIJO Y BUENAS CONDICIONES DE TRABAJO. EXCELENTE OPORTUNIDAD PARA HOMBRE RESPONSABLE. BOX NO. EL 210 ROOM 915 FIFTH AVE. N.Y.C. 10001.

BUY INSTANT SUCCESS
New Jersey Franchises now available in 8 year old. Charm & modeling school. Be own boss. Set own hours. You delegate the orders. Highly lucrative field. Act now!
201 334-6797
Mr. or Mrs. Frunzi

PINE LEDGE MOTEL
U.S. Route 1, Ogunquit
100 yds. Sp. of Playhouse Over-
night & Housekeeping. Modern.
Hd. - Air Conditioned. TV-Pool.
Quiet, convenient location.
Box 418, Ogunquit
Tel. 207/646-8812

FARM CAMP
CO-ED. Adult staff includes experienced N.Y.S. Teachers. PROGRAM: Gardening, animal care, swimming, boating, canoeing, field trips.
Mr. & Mrs. Donald Bliz
RD 1, Unadilla, N.Y. 13849
Phone: (607) 369-4490

PAPERHANGING AND PAINTING
Interior and Exterior
Free Estimates
Call 657-5622

FURNITURE POLISHER
Experienced, for Antique Furniture. Year round job, good salary for right man. 5 day week. Call COMER OF LONDON, INC. 444 East 91st. St. N.Y.C. 348-5040

Sidewalks Repaired & Made New
Brick pointing Boiler Rooms Made
All Violations Removed Reasonable
Call: 469-1068 or 693-9351

J&B HOUSEHOLD CLEANING
Commercial and Residential
Let us take care of all your household chores at a price anyone can afford. Baths, Kitchens, Parlors. Your entire home special Springtime rates
CALL (212) 592-3612

OPERATORS NEEDED
Inexperienced OK for Singer and Merrow for Ladies Pants. Complete Garment. Meyer Berko Company, 252 W. 37th St. (212) 564-0122 also 1155 Manhattan Avenue 3rd Floor in Brooklyn

WHITE HILL HAVEN
Catskills Senior Citizen Hotel
\$85 Week Semi Private \$100 week private. For Ambulatory Adults. Year Around Call: 914 434-3444

EXPERIENCED OPERATORS (15)
On dresses; Section or Complete. Part or Full Time. Day or Night. Non-Union. Also Experienced Hand Presser & Exp. Floor Girl. Lucy Sportswear 2174 3rd Ave. New York City Call: 369-6021

JACK TRACEY
Motorcycles— Honda, Bicycles
Schwinn. Sales & Repairs
86 McLean Ave., Yonkers, N. Y.
Call: 914 YO 3-0532

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Musio of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak W8OU-FM, 89.5 meg. — angly kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį; Dr. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07078.

NEW YORK — Laišvės 21burys, Hetuvių ir angly kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kesys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višcins, 178 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHII 1480 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

Litas rengia 22 dienu ekskursija

Svečiuosimės 10 dienu Lietuvoje

Kelionė, maistas ir viešbučiai tik 947.50 dol.

ir kituose Europos kraštuose

Išvykstame rugsėjo 11 dieną

Prašom siųsti depozitus

LITAS TRAVEL SERVICE
87-18 Lefferts Blvd.,
Richmond Hill, N. Y. 11418
(212) 846-1650

VISI SKUBĖKIME BALSUOTI

Gegužės 19-20 visi New Yorko lietuviai eina į balsavimo būstines, paskelbtas laikraščiuose. Ten rinksiame JAV Lietuvių Bendruomenės VII tarybą ir atstovus į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės IV seimą, kuris įvyks Darbo dienos savaitgalyje Washingtone.

Visos New Yorko apylinkių valdybos išsiuntinėjo balsavimo lapelius. Jei kurie negavote, gausite balsavimo būstinėse. Lapeliuose rasite eilę kandidatų, iš kurių renkate į tarybą 5 ir į PLB seimą 6 kandidatus.

LB taryba yra tas organas, kuris nustato LB veiklos kryptį, būdus, keičia įstatus, taisykles, renka JAV LB krašto valdybos pirmininką. Taip pat tvirtina LB institucijų sąmatas, finansų apyskaitas ir kt.

Per savo Visuomeninių reikalų tarybą rūpinasi ir deda pastangas stiprinti kovą dėl Lietuvos laisvės, remia laisvinimo institucijas ir dalinasi su jomis atsakomybe.

Per Švietimo tarybą rūpinasi lietuviškų šeštadienių mokyklų steigimu, mokytojų paruošimu, vadovėlių bei mokslo

priemonių ruošimu bei leidimu. Kultūros ir lietuvių papročių išlaikymui rengia dainų ir tautinių šokių šventes.

Tarybos darbas vyksta per visą jos kadenciją, nors posėdžiai būna tik keli per metus. Tarybos nariai nuolat kontakte su krašto centro valdyba, rūpinasi, aukoja savo sveikatą, laiką ir asmeninius piniginius išteklius, siekdami pagrindinių LB nustatytų tikslų, kurie šiais laikais labai svarbūs.

Todėl svarbu, kad tarybos nariai būtų aktyvūs savo užimtose pozicijose, gerai suprastų LB įstatus, mokėtų pritaikyti juos prie dabartinio gyvenimo, suderinant su šio krašto gyvenimu. Tarybos nariai turi suprasti, kad dažnai teks atsisakyti savo asmeninių reikalų, nes jiems pirmoje vietoje yra lietuvių ir kova dėl Lietuvos laisvės, o po to eina asmeniniai reikalai.

-o-

New Yorko apylinkių kandidatai yra įvairaus amžiaus ir užsiėmimo. Dauguma jų yra dirbę bendruomenišką darbą jau eilę metų, gerai pažįsta bendruomeninį darbą, daug kartų pasiaukoję šiam darbui, palikę savo asmeninius reikalus. Kiti kandidatai yra visai nauji, nedalyvavę bendruomeniniame darbe. Jiem teks daug ko pasimokyti iš vyresniųjų, gerai išstudijuoti LB įstatus, svarbiausia, turės, reikaliu esant, save paaukoti tam darbui, atsižadant savo asmeninių norų.

Kaip žmonės ar įstaigos negali būti vien tik naujokai, taip ir bendruomeniniame darbe turi būti darbo veteranai ir mokiniai. Aišku, darbas eis sklandžiau ir produktyviau, jei proporcingai bus išrinkti kandidatai — būtent, ir jau dirbę bendruomeninį darbą ir nauji žmonės.

New Yorko lietuviai — nuo 18 metų amžiaus iki seniausio — balsuokime gegužės 19-20 patogiausioj mum balsavimo būstinėj. Nuo balsuotojų sprendimo ir supratimo bus išrinkti iš NY apygardos 5 kandidatai į LB tarybą ir 6 kandidatai į PLB seimą. Balsuokime!

R.A.

SACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— Las Palmas turnyras užbaigtas taip: Petrosian ir Štein po 9,5 iš 15 galimų. Andersson, Hort, Panno ir Ribli po 9 taškus, amerikietis Kavalek ir ispanas Calve po 8,5 tš. Amerikietis dr. A. Saidy tesurinko 6,5 tš.

— Zarato turnyrą Argentinoje laimėjo didmeistris Najdorf ir Rubinetti po 7 tš., Garcia, Pilnik, amerikietis Benko — su pora kitų po 6,5 taško.

— Ignas Žalys iš Montrealio dalyvavo trijuose Montrealio atvirose turnyruose. Pirmąjį ir antrąjį baigė, surinkdamas po 4-1 tš. Abiejuose po 2 partijas remizavo. Itin gerai pasirodė vylykiniame turnyre, kuriame, surinkęs 4,5-0,5 tš., pasidalijo pirmą vietą su K. Spragett, E. Schlosser ir J. Hebert. Žemiau liko žinomas Bostono ir New Yorko meistras N. Weinstein ir kt.

— Lietuvoj šiuo metu priskaitoma 13 šachmatų meistrų ir 37 kandidatai į meistrus. Meistrų sąrašas: Mikėnas (V), Barstatis, Baršauskas (abu Klp.), Butnoris (K), Česnauskas (P), Čiuokajev ir Kaunas (abu K), Krimer, Lapienis, Milvydas (visi V), Ostauskas (K), Uogelė (Š) ir Vistanekis (V). Vilniuj leidžiamas informacinis leidinėlis "Šachmatai". Pasirodo kas 3 mėnesiai; talpinamos įdomesnės Lietuvos žaidėjų partijos ir rungtynių lentelės.

— Leningrade užsibaigė trijų Sovietų S-gos rinkinių (I, II ir jaunimo) mačas. Laimėjo I rinktinė (Spasky, Petrosian, Tal Korčnoj, Smyslov, Geler, Polugajevskij, Štein, Keres, Savon), surinkusi 23,5 tš., 2v. Jaunimas — 18,5, 3.I rinktinė — 18 tš.

— Kaišiadoryse vyko finalinės varžybos moksleivių-pionierių. Laimėjo Plungės I vid. mokykla, kuri įveikė Vilnių 5-0, Kaišiadorius 4,5-0,5 ir Šiaulius 3-2.

— Bostono jaunieji uoliai lanko So. Bostono LPD-jos šachmatų treniruotes, besirengdami susitikti su New Yorko jaunimu, kurį pasižadėjo Rytų apg. vadovas P. Gvildys atgabenti į Bostoną. Bostono penketuką sudarytų: Tomas Gimius, J. Aleksonis, Petras ir Povilas Raskauskai, Nijolė Ivaškaitė, Darius ar Ramūnas Ivaškai.

— Boston Sunday Globe nemažai rašė apie Boston Latin šachmatų komandą, kuri sėkmingai skynė pergalę po pergalės, kol atsistojo priešaky visų Bostono mokyklų, laimėdama Rytų Massachusetts ir vėliau visos Massachusetts valst. titulą.

BOSTONO ŽINIOS

Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimą gegužės 20 d. 3 v. popiet Liet. Piliečių draugijos salėj rengia Jono Vanagaičio šaulių kuopa. Universiteto reikšmę mūsų tautos kultūros apraiškom nušvieps prof. Simas Sužiedėlis. Meninę programą atliks visų mėgiamas Worcesterio penketukas. Po to sesės šaulės visus dalyvius pavaišins kavute ir savo kepsniais. Visi kviečiami kuo gausiausiai atsilankyti.

Kultūrinis subvakaris bus gegužės 19 d. 7:30 v.v. Tautinės Sąjungos namuose. Tai bus paskutinis subvakaris prieš vasaros atostogas. Prelegentas inž. Raimundas Kudukis kalbės tema: vanduo, kanalizacija ir elektra. Tai trys pagrindiniai

miestų viešojo gyvenimo veiksniai. Inž. Kudukis yra Clevelando miesto viešųjų darbų departamento direktorius. Jo žinioje kaip tik ir yra vanduo, kanalizacija, elektra. Be to, jis yra paskiestas prezidento Nixono į federalinę komisiją, kuri rūpinasi taršos reikalais. Komisiją sudaro 5 asmenys: New Yorko gubernatorius N. Rockefeller, Dupont bendrovės pirmasis vicepirmininkas dr. E. A. Gee, Californijos vandens išteklių direktorius W. R. Gianelli, Arkansas valstybės taršos pirmininkas K. F. Wright ir inž. Kudukis.

Brocktono ateitininkų šventė bus gegužės 19-20. Registracija šeštadienį 3 val. popiet. Seselės Ignės paskaita ir diskusijos 4 val. popiet. Programa bus 7 val. vak. Šv. Kazimiero mokyklos salėj. 8 val. prasidės jaunimo šokiai. Sekmadienį 10 val. mišios. Visi kviečiami atvažiuoti penktadienį. Nakvynės bus parūpintos.

Mus domina tai, kad Boston Latin eilėse lošė du lietuviai: Tomas Gimius ir Ričardas Strazdas. Gimius lošė antroje lontoje ir Strazdas — penktoje. Tomas Gimius draug su Boston Latin komanda buvo pasiūstas į Čicagą, į National Scholastic varžybas. Ten T. Gimius pelnė 4 taškus iš aštuonių.

Maple Shade, N. J., netoli Philadelphia, prie gero susiekimo autobusais išnuomojamas namas, kuriame yra 3 miegamieji, didelis žemės plotas gražioj apylinkėj. Nuoma labai prienama — mėnesiui tik 50 dol. Pageidaujama lietuvių šeima. Informacijai tel. (609) 667-1124.

Lietuviška BANGA vasarvietė Cape Cod, Mass.

— Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.

— Kambariai ir patogūs atskiri namukai su elektr. pečiaiis ir šaldytuvais, kur patiems galima gamintis valgi.

— Skanus lietuviški valgiai.

— Grynas pušų oras ir rami vietovė.

— Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su nžsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštienė

BANGA

P. O. Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass.

Tel.: (617) 775-4633

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikala su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai b. Turtas—Aseta virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5%
• Special Notice a/c — 5%
• 1 year Term Deposit — 5%
• 2 year Term Deposit — 6%

— All Accrúns Compounded Daily —

New Jersey Jungtinis Baltijos Komitetas

maloniai kviečia visus į

BALTIJOS FESTIVALĮ

Sekmadienį, Birželio (June) 17, 1:30 val. p. p.

GARDEN STATE ARTS CENTER

N. J. Garden State Parkway, išvažiavimas Nr. 116 Holmdel, N.J.

Programą atlieka:

LIETUVIAI — garsus Clevelando tautinių šokių ansamblis

"GRANDINĖLĖ", vad. Liudas Sagys.

"ŽIBUOKLIŲ" sekstetas, vad. Liudas Stukas.

LATVIAI — latvių Choras iš Long Island ir kanklių ansamblis.

ESTAI — solistai HEINZ RIVALD ir CARMEN ANIMAGI, mergaičių gimnastikos—baletų grupė, pianistai MAAJA TOBIAS-DUESBERG, RITA RIKKA ir PRIIT PABLO ir tautinių šokių grupė.

Įėjimo auka: \$7.50, 5.00, 4.00, 3.00. Vaikams mažiau 12 metų pusė kainos tikiai \$4.00 ir \$3.00 vietose.

Prašom bilietus iš anksto užsisakyti pas:

Bilietų komiteto pirm. A. Pocius Tel. 201-352-3531

NEWARK-HILLSIDE V. Jokūbaitis Tel. 201-289-0404

NEWARK-ORANGES Dr. R. Šomkaitė Tel. 201-763-7622

ELIZABETH K. Bartys Tel. 201-355-8265

PATERSON A. Rugys Tel. 201-525-3340

LINDEN J. Zubavičius Tel. 201-381-3198

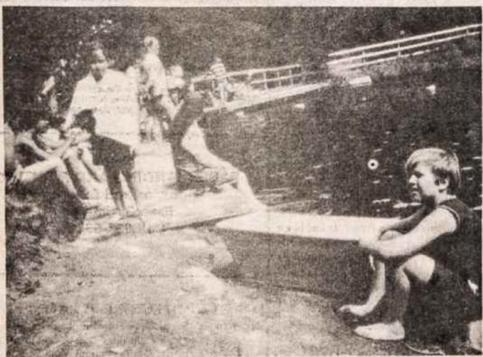
JERSEY CITY A. Žukauskas Tel. 201-549-0936

KEARNY-HARRISON J. Vaičkus Tel. 201-998-1221

NEW YORK R. Kezys Tel. 212-769-3300

PHILADELPHIA A. Gečys Tel. 215-677-1684

Taip pat pas visų organizacijų atstovus

Berniukų stovykla Neringoje 1972 metais

VASAROS STOVYKLOS

Nek. Pr. M. Marijos Seserų Vedamos

NERINGOJ: Berniukam — liepos 1-14

Mergaitėm — liepos 15-28

Lietuvių kilmės anglų kalba:

liepos 29-rugp. 11

DAIŅAVOJ: Mergaitėm — liepos 15-28

(At-kai ruošia Neringoj moksleiviam rugp. 12-25)

Norint daugiau informacijos prašome kreiptis:

Camp Neringa, I.C.C., Putnam, Conn. 06260

A.A.

G. Alksninienei

mirus, jos sūnams — mūsų choro nariui Vytautui ir Algirdui reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą.

N.Y. Vyrių choras Perkūnas

Mieliems draugams Algiiui ir Vytautui Alksniniams ir jų šeimoms, netekus brangios mamytės, uošvės ir senelės

Gabrielės Alksninienės,

reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Nijolė ir Jonas Ulėnai

A.A.

Gabrielei Alksninienei

mirus, jos sūnams Vytautą ir Algirdą su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame.

Vaclovas ir Konstancija

Vytėnė ir Birutė

Gintaras ir Marytė

Nenortai

Brangiai Motinai

A.A.

Gabrielei Alksninienei

mirus, mielus Vytautą ir Algį su jų šeimomis ir jos broli A. Kauną giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Sofija Patamsienė

R. ir D. Jakai

S. ir R. Vogl

A.A.

Gabrielei Alksninienei

mirus, sūnus Vytautą ir Algį su šeimomis skausmo valandose širdingai užjaučiame.

A.P. Petraičiai ir

D.A. Samušiai

GERIAUSIOS DOVANOS giminėms

LIETUVOJE ir USSR MOTOCIKLAI, ŠALDYTUVAI, SKALBIMUI MAŠINOS, TELEVIZIJOS APARATAI, KAMEROS, SIUVIMO MAŠINOS, BALDAI.

Taip pat drabužiai, medžiagos, kailiniai, rankiniai laikrodžiai ir maisto produktai.

NAUJI AUTOMOBILIŲ MODELIAI:

ZHIGULI VAZ-2101

\$3520.00

ZHIGULI VAZ-2102

Station Wagon \$3881.25

ZHIGULI VAZ-2103

Naujas Modelis \$4036.00

MOSKVICH 408-IE

\$3285.00

MOSKVICH 412-IE

\$3570.00

ZAPOROZHETS ZAZ-968

\$2250.00

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ

firma Amerikoje, siunčianti DOVANINIUS CERTIFIKATUS per VNESHPOSYLTORGą be jokių tarpininkų, bankų, ir t.t. PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNESHPOSYLTORGu.

Klientų patogumui užsakymus galima paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai: Globe Parcel Service Inc.

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

Package Express & Travel Agency 1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Cosmos Parcels Express Corp., 488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022

Arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą

PODAROGIFTS, INC.

240 Fifth Ave. (tarp 27 ir 28 g-vės), New York, N. Y. 10001

Tel.: 212-685-4537

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija 455-7281
Administracija 452-2923
Spaustuvė 452-6916
Vienuolynas 455-7068
Kultūros Židinys 827-9865

Kun. kleb. Pranas Raugasas yra seminariją baigęs drauge su dabartiniu Brooklyno vyskupu. Šiomet sueina 33 metai, kaip jie įšventinti į kunigus. Dabar kun. P. Raugasas gavo laišką iš vyskupo ir priminimą apie jų mokslo baigimą. Gegužės 27, sekmadienį, 5 v. popietį į Apreiškimo parapijos bažnyčią atvyksta vyskupas ir visi kiti, drauge baigę mokslus, ir bažnyčioj koncelebruoja mišias. Mišių metu gieda parapijos choras, diriguojamas Algirdo Kačanausko.

Aušros Vartų parapija ruošia pavasario sezono pietus gegužės 20, sekmadienį, parapijos salėje. 11 val. iškilmingos padėkos mišios. Prieš mišias prieto progos mūsų parapiečiam jubiliumui bus suteiktas atitinkamas palaiminimas ir kardinolo vardu bus įteikti specialūs pažymėjimai. Auksinį jubiliejų švenčia Mr. Mrs. Savage, sidabrinį jubiliejų švenčia šie asmenys: Mr. Mrs. Petras Garbinčius, Mr. Mrs. Kazimieras Pupelis, Mr. Mrs. Jonas Jurkus. Klebonas ir parapijos taryba nuoširdžiai kviečia visus parapiečius ir svečius į šį pobūvį atsilankyti.

Latvių liaudies ansamblis gegužės 20, sekmadienį, 2:30 v. popietį Theresa L. Kaufmann salėje, Lexington Ave. ir 92 Street, rengia koncertą. Ansamblis yra pagarsėjęs, koncertavęs ne tik Amerikoje, bet ir aplankęs Europą, laimėjęs spaudos gražius atsiminimus.

Alto metinis susirinkimas bus birželio 1, penktadienį, 7:30 v.v. Fifi restorano svetainėje, 94-25 Jamaica Ave. Bus renkama nauja taryba iš organizacijų atstovų ir susirinkime dalyvaujančių asmenų. Dabartinė Alto valdyba prašo susirinkime dalyvauti visus narius. Taip pat prašomi ir tie, kurie nori įsijungti į Alto veiklą ir kurie domisi šia veikla ar turi pareikšti sugestijų.

Ateitininkų sendraugių stovykla jau trečius metus iš eilės įvyks Kennebunkporte pas tėvus pranciškonus rugpjūčio 19-26. Kambarius nedelsiant užsakyti pas Tėv. Joną Dyburį. Rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas (207) 967-2011. Stovyklautojams duodama 10 procentų nuolaida, ir už vaikus bus tik minimalus mokestis. Bus pasirūpinta vaikų globa. Tuo pačiu metu Neringoje bus moksleivių ateitininkų stovykla.

Darbininko spaudos kioskas su naujausiomis lietuviškomis plokštelėmis ir knygoms veiks JAV LB apygardos ruošiamame vakare gegužės 19 Šv. Tomo parapsalėje, kur Hamiltono Aukuras suvaidins J. Jankaus Audronę.

Alfonas Samušis su žmona praeitą savaitę išvyko atostogų į Europą. Išbus dvi savaites, aplankys įvairius kraštus ir miestus.

Skautams remti komitetas kviečia skautų tėvų metinį susirinkimą gegužės 19, šeštadienį, 1:30 v. popietį Kultūros Židinyje.

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas buvo gegužės 12. Išrinktas naujas tėvų komitetas ateinantiems mokslo metams. Į komitetą išrinkta: J. Rygelis, A. Ivaška, R. Alinskienė, P. Gintautienė, D. Penikienė.

Sporto gegužinė lituanistinių mokyklų jaunimui bei jauniems sportininkams įvyks gegužės 27, sekmadienį, latvių stovyklavietėje—Priedainėje, prie Freehold, New Jersey. Dalyvaus Washingtono, Baltimorės, Philadelphiajos, New Jersey bei New Yorko apylinkės. Kviečiamos ir kitos kolonijos. Nebus jokio įėjimo mokesčio. Maisto ir gėrimų bus galima nusipirkti vietoj.

Antanas Kasperiušas, Elizabeth, N. J., Genovaitės ir Kazimiero Kasperiušų sūnus, baigė Delaware Valley College of Science and Agriculture, Doylstown, Pa. Baigimo diplomas bus įteiktas gegužės 20. Šiai linksmai progai atšvesti baigisioje tėveliai į Lietuvos Laisvės salę gegužės 12 buvo sukvietę gimines ir draugus kartu pasidžiaugti su baigusiuoju.

Albina Strimavičienė, Darbininko skaitytoja, apsigyvena naujoji vietoj: 85-23 87 Street, Woodhaven, N. Y. 11421.

Už a.a. tėvą Modestą Stepaity, OFM, prieš vienuolika metų gegužės 17 žuvusį susisiekimo nelaimėje, metinės mišios bus aukojamos gegužės 17, ketvirtadienį, 7 val. ryto pranciškonų koplyčioj Brooklyne. Velionies artimieji bei draugai prašomi prisiminti jį savo maldose.

Pavasario balių rengia Moterų Vienių birželio 9, šeštadienį, 7:30 val. vak. Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y. Šokių konkursas, loterija, šilta vakarienė, geras orkestras, atgaiva. Auka 11 dol. asmeniui. Stalus užsakyti pas Moterų Vienių narses arba skambinti E. Andriūšienei VI 7-4477.

Gobeleno audimo kursai iš antradienio nukeliami į trečiadienį. Kursai vyksta Kultūros Židinyje. Rinktis reikia 7:30 v.v. Austi moko didelė audėja Milda Kvedarienė. Kursus surengė vyr. skaučių židinys Vilija. Informacijos reikalais kreiptis į židinio pirmininkę I. Alksnienę, tel. 886-5695.

SPORTAS

LAK futbolo komanda per paskutines 2 savaites žaidė 3 rungtynes. Gegužės 3 prieš Austria SC laimėjo 2:0, o gegužės 6 sužaidė 1:1 College Point ir gegužės 12 laimėjo prieš Bavarian SC 4:2. Šiuo metu komanda stovi trečioje vietoje, tik vienu tašku atsilikusi nuo antros vietos.

Kitos rungtynės bus šį sekmadienį 2 v. popietį prieš Passaic SC Kissena Corridor parko aikštėje.

Birželio trėmimams atžymėti yra parengta garsinė juostelė. Dr. V. Paprocko rūpesčiu ir pastangomis juostelę parengė rašytoja ir aktorė Birutė Pūkelevičūtė. Yra įskaitytas jos premijuotas eilėraštis — Paskutinis birželis, Putino posmai, Inciūros Tėviškė, Vl. Šlaito posmai, Bern. Brazdžionio eilėraštis. Juostelė užima 16 minučių. Lietuviškos radijo valandėlės, kurios norėtų pasinaudoti šiais garsiniais įrašais ir juos perduoti birželio įvykiams atžymėti, prašomos kreiptis į dr. V. Paprocką. Juostelės nuorašą gaus nemokamai. Rašyti: Dr. V. Paprockas, 85-13 105 St., Richmond Hill, N. Y., 11418.

Lito ekskursija į Lietuvą vyks rugšėjo 11. Europoje praleisime 22 dienas, iš kurių 10 dienų Lietuvoje. Tel. 846-1650.

Inž. Vladas Sidas skaitys paskaitą elektronikos inžinierių (Society for Information Display) tarptautiniame simpoziume, kuris įvyks gegužės 15-17 Statler-Hilton viešbutyje New Yorko. Paskaitos tema yra — "Video Image Display Subsystem", tai yra elektroninis aparatas, kuris paverčia kompiuterių informaciją iš erdvės gautų signalų į televizijos paveikslus ir fotografijas.

Kat. Moterų S-gos 24 kuopa gegužės 20 d. 1 v. popietį rengia laimėjimų vakarą Angelų Karalienės parapijos salėje Brooklyne.

Darbininko skaitytojai, prisijungdami metinę prenumeratą, parėmė spaudos darbus, prisidedami prie Darbininko naujų patalpų įrengimo:

12 dol.: M. Mikolaitis, Cherry Hill, N. J., 10 dol.: A. Gaidis, Ozone Park, N. Y., 8 dol.: M. Čižauskas, Woodhaven, N.Y., 7 dol.: W. Sinus, Forest Hills, N. Y., dr. S. Petrauskas, Hillside, N. J., A. Tumai, Reseda, Calif., A. Zavadzkas, New London, Ct.; 5 dol.: W. Sidas, Woodhaven, N.Y., po 4 dol.: J. Malinauskas, Woodhaven, N. Y., V. Levanas, Waterbury, Conn., J. Poderis, Ozone Pk., N.Y., 3 dol.: A. Butas, Woodhaven, N.Y.

Kas nori pirkti laikrodėlių papigintomis kainomis, prašom kreiptis į patyrusį laikrodininką Stasį Citvarą. Taip pat jis laikrodžius taiso. Kreiptis darbo dienomis vakarais, šeštadienį ir sekmadienį — visą dieną. Telefonas 847-7634.

Woman wanted for light house cleaning two mornings a week. References. Call BU 2-4638.

Iškilmės prie Kultūros Židinio gegužės 13. Kalba Tėv. Paulius Baltakis, OFM, statybos komiteto pirmininkas. Prie sienos iš k. sėdi — kun. L. Budreckas, M. Šalinskienė, A. Vakselis, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, E. Mickeliūnienė, Tėv. L. Andriekus, OFM. Nuotr. Gedimino Bivainio

Kas tie 14...?

(nukelta į 1 psl.)

Rožė Mainelytė atstovauja kultūrininkam, buvusi solistė, uoliai reiškiasi LB Queens apylinkės valdyboj, tvarkydama tos apylinkės kultūrinius reikalus. Ji mėgsta daug keliauti, nuvykusi į kitus kraštus, neužmiršta aplankyti ir Lietuviją.

Gediminas Mikalauskas yra jaunimo atstovas, labai aktyvus skautų organizacijoj.

VELYKŲ STALAS

LKM S-gos 29 kuopos Velykų stalas buvo surengtas balandžio 29 Apreiškimo parapijos žemutinėje salėje. Žmonių prisirinko daug. Atsilankė visi parapijos kunigai: kleb. kun. P. Raugasas, kun. A. Račkauskas, kun. L. Budreckas.

Malda sukalbėjo klebonas, kuopos pirmininkė E. Kezienė visus pasveikino. Tada prasidėjo pietūs. Buvo daug prigaminta šalto ir karšto maisto. Taip pat kiekvienas gavo po margutį.

Pietų metu programą pravedė kun. A. Račkauskas. Žodį tarė kun. P. Raugasas, pagrindamas sąjungietes, kad savo veikla paromia parapiją. Taip pat keletą žodžių tarė kun. L. Budreckas, prajuokindamas kaip ir visada.

Religine tema kalbėjo Moterų vienybės pirmininkė E. Andriūšienė, I. Banaitienė kalbėjo apie Velykų papročius, A. Balys ragino visus dainuoti ir pats dainavo. Buvo laimėjimų, buvo ir kavutė su pyragais.

Pelno gauta nemažai. Parapijai paskirta 400 dol., Maironio mokyklai paskirta 10 dol. Buvo nutarta Motinos dieną švesti gegužės 6 ir visas sąjungietes pavaišinti be jokio mokesčio, nes liko pelno nuo Velykų stalo.

Koresp. S. Richmond Hill, N. Y. parduodamas 2 šeimų namas, gražiai įrengtas. Butai turi po 4 erdvius kambarius, du garažai su privačiu įvažiavimu ir gražiu kiemu bei darželiu. Taip pat prie gero susisiekimo ir graži aplinka. Teirautis tel. 641-1772.

Kęstutis Miklas, dabar BATUSO prezidentas, Lietuvių Bendruomenėj nuo seno aktyvus. Jis jau yra buvęs taryboj, dalyvavęs įvairiose komisijose. Savo veikloj jis ieško kontaktų su amerikiečiais.

Vytautas Radzivasas, dr. Br. ir A. Radzivanų, visuomenininkų, sūnus, nors tebėra jaunas, bet jau senokai reiškiasi lietuviškose organizacijose. Jis nesikrato darbo ir jaučia pareigą dirbti organizacijose ir jų valdybose. Jis buvo LB New Yorko apygardos valdyboje, dabar yra Vliko valdybos narys. Dalyvauja bent dviejuose choruose.

Kun. Pranas Raugasas, Apreiškimo parapijos klebonas, atėjęs į Apreiškimo parapiją, ją iš pagrindų atnaujino ir atgaivino. Tik jo sumanumo dėka apsilpusi parapija atsigavo, sulietuvėjo. Jis gimęs ir augęs Amerikoje, bet drauge pasiliko veiklus lietuvis, lietuviybės puoselėtojas. Jis mielai patarnauja visiem ir dalyvauja lietuviškame gyvenime. Ir ateityje žada dar labiau išvystyti savo veiklą, kad lietuviybė stiprėtų su lietuviška parapija. Jo atėjimas į tarybą pritraukė daugiau žmonių, kurie yra čia gimę ir augę, prie kurių kartais sunku prieiti.

Petras Sandanavičius, studentas, jaunimo atstovas, konstruktyviai pasireiškęs jaunimo veikloj, vadovavęs praeitais metais vietos jaunimo komitetui. Reiškiasi ateitininkų organizacijoj, bet jis sutinkamas visur, kur yra lietuviška aplinka.

Edmundas Vaičiulis, taip pat jaunimo atstovas, studentas, jau susipažinęs su LB veikla. Jis yra Woodhavens apylinkės valdyboje, prisidėjo organizuojant jaunimo kongresą.

Aleksandras Vakselis — šiuo metu bene plačiausiai išvystęs visuomeninę veiklą New Yorko. Dirba K.Z. statybos komitete, jau kuris laikas vadovauja LB New Yorko apygardai. Yra LB tarybos ir Vliko valdybos narys, pasižymi visuomenišku uolumu.

Vitalis Zukauskas, dramų aktorius, humoristas, su savo programa apkelia daugel lietuviškų kolonijų, yra drauge ir kultūrininkas, organizatorius.

VAINIKAS

(atkelta iš 1 psl.)

dažniausiai tinkamos moterų suknelėm. Pardavimo pelnas paskirtas KZ statybai.

Visų šeimininkių ir dirbusių sąrašas bus paskelbtas vėliau.

Surinkta per 3500

Šios iškilmės statybai davė per 3500 dol. Pinigai gauti iš vaišių ir aukomis. Stambiausia aukotoja buvo Elena Mickeliūnienė, ji jau buvo davusi 11,000 dol., dabar vainiko pakėlimo proga davė 1000 dol. ir į statytojus įrašė savo motiną — a.a. Domininką Milašienę. Dar 1000 dol. aukoją A. Sinusienė.

Kiek pastatyta?

Pagal lietuviškas tradicijas vainikas iškeliamas tada, kai baigtos sienos ir pastatytas sąsparos stogai. Kultūros Židinio statybos mūro darbai dar nėra visai baigti. Pilnai pastatyta spaustuvė, salės didžiosios sienos, bet praeitą savaitę lietus sutrukdė baigti prieangį — vestibulį.

Pagreičiumi jau dedami elektros tinklai, perdengiamos lubos, rengiamos grindys. Salės plieno balkiai jau sudėti, greit bus padarytas plokščias stogas. Tada lietus netrukdys tęsti tolimesnių darbų viduje.

Visi lankytojai turėjo progos pasidžiaugti statyba — ir auga nauji namai, nauji rūmai, kurie sutelks lietuvišką visuomenę naujai kultūrinei veiklai! (p.j.)

Jis pats yra sutelkęs labai daug medžiagos iš lietuvių teatro istorijos Amerikoje. Apie lietuvių teatrą yra rašęs tarptautinėse teatro enciklopedijose. New Yorko jis tęsė mokslus, įsigijo magistro laipsnį, gilino režisūros studijas. Ateidamas į Lietuvių Bendruomenės tarybą, jis ten keltų lietuviškos kultūros reikalus ir apskritai taryboje sielotų lietuviškąją kultūrą.

Iš tų surašytų kandidatų balsuoti reikia už 5. Taip pat balsuoti bus galima ir atsilankius į vaidinimą, kuris bus ir šeštadienį ir sekmadienį.

MOTERŲ VIENYBĖ

kviečia dalyvauti ruošiamame

PAVASARIO BALIUJE

š. m. birželio (June) 9, šeštadienį, 7:30 val. vak. Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Įėjimo (door prize) laimėjimas, šokių kontestas, loterija, šilta vakarienė, butelis gėrimo ant kiekvieno stalo, geras orkestras.

Auka 11 dol. asmeniui

Stalus užsakyti pas Moterų Vienių narses arba skambinti E. Andriūšienei VI 7-4477.

Laukiame!

Moterų Vienių

JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygarda

maloniai kviečia visus

lietuviškojo teatro mėgėjus ir lietuviškojo švietimo rėmėjus į Hamiltono Lietuvių Valdintojų Grupės

AUKURAS

dviejų spektaklių pasirodymą pirmą kartą New Yorke.

Šeštadienį, gegužės 19 dieną: J. JANKAUS trijų veiksmų drama —

AUDRONĖ

Šv. Tomo parapijos salėje, Woodhavene, Jamaica Ave. ir 88 gatvės kampas. Spektaklio pradžia 7 val. 30 min. vakaro.

Sekmadienį, gegužės 20 dieną:

V. ALANTO komedija —

ŠIAPUS UŽDANGOS

Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, North 5th ir Havemeyer St. Spektaklio pradžia 1 val. po piet.

Pastatymų vadovė ir režisorė ELENA DAUGUVIETYTĖ-KUDABIENĖ

Parengimų pelnas skiriamas Maironio Lituanistinės Mokyklos New Yorko reikalams.

Įeinant aukojama: Šeštadienio spektakliui: \$5, 4 ir moksleiviams \$1 Sekmadienio spektakliui: \$3 ir moksleiviams \$1

Įėjimo bilietai gaunami — LB Apylinkių valdybose, Maironio Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitete ir pas lietuvius prekybininkus.

JAV LB Apygarda